Polomské noviny

Ročník XX. č. 4 nepredajné december 2015

Polomské noviny voňavé a vianočné, práve v takých listujete. Uprostred sviatočného času prinášame novinky obecné. Z každej strany príspevky putujú, tie najčerstvejšie aktuality obsahujú. Zato vďačiť môžeme ľuďom z našej obce, tým čo neváhajú a pero do ruky zoberú. Aby zaujímavejšie boli i fotku aktuálnu pridáme a kúskom kresby ich celé zohrejeme, zato všetkým ďakujeme a na Vianoce a celý rok nastávajúci Vám mnoho zdravia prajeme.

redakcia

Skrytá krása Vianoc

Drahí čitatelia, milí Polomci!

Videli ste už človeka, o ktorom ste si povedali, že je neuveriteľne krásny, úžasný? Jednoducho vyzeral či vyzerala super, všetko na ňom bolo dokonalé. Láska na prvý pohľad... Niečo také sa Vám možno stalo, keď ste boli mladí, možno počas štúdia. Vtedy máme ružové okuliare a pozeráme väčšinou na zovňajšok. No možno ten človek bol krásny len do chvíle, kým neotvoril ústa. Možno bol tak egoistický a netolerantný, že nás zaľúbenosť prešla hneď po prvej vete, ktorú vyslovil. Jeho/jej krása bola len vonkajšia. Vo vnútri to bol človek zlý, arogantný, sebecký. Nebol zvyknutý brať na niekoho ohľad, bol vedený k tomu, že len on je dôležitý a nikto iný. Dnešná konzumná doba nám výdatne napomáha prehliadnuť to podstatné, skryté vo vnútri. Platí to všeobecne, nielen o Vianociach. Móda, kultúra bývania, autá, mobily – krásne, dokonalé veci. Svet vecí nás okúzľuje. Túžime po nich a keď ich máme, zmenia naše správanie. Spojí nás s nimi akési neviditeľné puto symbolickej závislosti. Zabudneme, že sme ľudia stvorení pre vzťahy s najbližšími okolo

pokračovanie na str. 3

Vážení spoluobčania, POLOMCI,

prijmite v tento čas sviatočný pozdravenie vianočné, starostovské. Neviem odkiaľ prichádza moc Vianoc, ale preniesť ju tak do každodenného ž i - vota, by bol dar najvzácnejší. Doprajme si priestor na spoločné chvíle v kruhu najbližších a zastavme sa na chvíľu. Zdvihnime zrak od ligotu, či jasu a doprajme si lásku vzájomnú. Prajem všetkým v našej rodnej obci pokojné Vianoce, kde všetci cítia, že láska je niečo, čo robíme každý deň, kde sa nik nepovyšuje nad druhého - to je poklad pravý a vzácny, lebo tam je i srdce človeka.

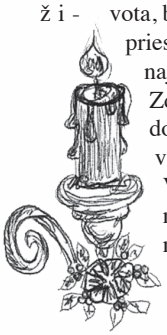

starosta obce

Pozvanie

na Silvestrovskú zábavu v Gemerskej Polome s hudobnou skupinou RELAX, so začiatkom o 19,30 hodine, v kultúrnom dome, pri dobrej kapustnici, vínku a skvelých organizátoroch. Nezabudnuteľný ohňostroj, dobrá zábava a poriadna tombola.

vstupné: 15,00 EUR.
predpredaj vstupeniek: obecný úrad Gemerská Poloma,
organizátor: Obec Gemerská Poloma.

evanjelický kostol v Gemerskej Polome
5. januára 2016 so začiatkom o 17,00 hodine

4. BENEFIČNÝ TROJKRÁĽOVÝ KONCERT.

Srdečne Vás pozývajú usporiadatelia:
Vesna o. z. Gemerská Poloma
Ormis n. o. Gemerská Poloma
Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi a. v.
v Gemerskej Polome,

Keď láska ozdobí vianočné ozdoby

(Dnes sa vám narodil Spasiteľ Lk 2,1 -14).

Na jednej vianočnej pohľadnici bol zaujímavý text: „Keď dom ozdobí láska, všetky ozdoby sú druhoradé.“ Atmosféru Vianoc tvoria lesklé ozdoby, tradičné jedlo a darčeky. Ale na čo by to všetko bolo, keby ľudí neozdobovala láska? Ak by sa ľudia v dome nerozprávali, nenávideli, alebo rozvádzali, na čo by im boli v oknách ozdoby a pod stromčekom dary? V rodinnom spoločenstve je niečo prvoradé a niečo druhoradé. Nevieme, ako bol Betlehem ozdobený pred vyše dvetisíc rokmi , ale isto nebol vysvietený ako dnešné mestá. Podľa Evanjelia konalo sa sčítanie ľudu, teda pohybovalo sa tam veľa ľudí, ale isto nie toľko ako v súčasných obchodoch. Ani maštaľ nebola ozdobená, ale dýchala láskou, ktorú do nej vniesli Mária a Jozef (Lk 2,3-7). Priniesol život tam, kde človeka likvidovala smrť. Čiže Božie narodenie, ako píše Karl Rahner, znamená: „Umiestnenie Boha do nášho života, a tým aj pretvorenie mnohých našich skutočností, na ktoré by sme sami nemali dosť síl.“ Od čias, keď Božia láska ozdobila Betlehem, sa zmenilo skoro všetko, iba lásku nikto nezmenil, ani jej symboly. Nosíme iné oblečenie, požívame iné jedlo, spôsob, ako cestujeme, komunikujeme, je úplne iný než pred dvetisíc rokmi. Ale Ježišova mama sa skláňala k malému dieťaťu presne s takou láskou, s akou sa mama dnes kloní k dieťaťu. V rodinách je láska prítomná ako vtedy. Aj vo vzťahu K Bohu zostala láska ako vtedy. Nad chorými sa dnes ošetrujúci skláňajú s láskou ako vtedy. Vianoce sú pokračovaním človeka v láske. Rozpráva starší pán, ktorý bol po druhej svetovej vojne poštárom. Prišiel o rodičov, zostal sám, vyzeralo to tak, že svet pre neho bol nešťastným miestom, všetko sa mu zdalo márne, nemal žiadnych priateľov, nechcelo sa mu žiť. „Raz som triedil listy a našiel som obálku bez adresy. Keď som ju otvoril, vo vnútri bolo detskou rukou napísané: „Milý Ježiško, prosím ťa, dones mi koníka.“ Pochopil som, že dieťa si myslí, že Ježiš je vševediaci, že sa mu teda nemusí predstavovať podobne, ako pri modlitbe. Bola tam ešte poznámka : „Prosím ťa, daj mi toho koníka do kôlne vedľa krčmy, kde bývame, aby mi ho nikto neodniesol. Môže byť aj drevený. Poštár spomína: „Nemal som vtedy veľa peňazí, ale na druhý deň som išiel a kúpil koníka, dal som ho do škatule a odniesol do kôlne neďaleko krčmy.

pokračovanie na str. 3

Narodili sa

Kde sa vzala,
tam sa vzala
a je tu - tá bába malá...
usmievavá, malučičká,
kto ju vidí – už ju hýčka.

Sofia Fábiánová
Sandra Gunárová

Vitajte medzi nami!

Uzavreli manželstvo

Usmievaj sa láska,
bárs aj slzami,
keď mená dali sme si zámenou.
My dnes to zlaté slnce nad nami
vzali sme do dvoch
našich prsteňov.

Milan Smolka ♥
♥ Jana Spišáková

Martin Žák ♥
♥ Katarína Spišáková

Srdečne blahoželáme!

Spoločenská kronika k 15. 12. 2015

Životné jubileá oslávili

Také sny majú
všetky staré pôjdy,
ukryté za vejármi pavučín.
Otvorím dvierka.
Pamäti vojdu.
Tu sa nám možno
skryje raz náš syn.

Pozri sa:
stará rozpukaná hrada.
Nad nimi lieta
zablúdený chrúst.
A zrazu všetko:
nebo, strecha padá,
keď popálil ju plameň
našich úst...

90 rokov
Mária Grešková
85 rokov
Štefan Gubek
Zuzana Madáčová
80 rokov
Júlia Breznaníková
Bartolomej Gubek
Vladimír Kniška
Ján Krčmár
Ondrej Žúdel
75 rokov
Mária Černická
Alžbeta Debnáriková
Juraj Lipták
Zuzana Olexová
Oľga Štrbová
70 rokov
Ján Dovala
Gizela Sústriková
Júlia Zatrochová

Srdečne blahoželáme!

Zomreli

Už s chlebom rozprávky
sa ku nám nevráti,
k jej nohám nesadnem,
kde počúval som bledý.
Studničku striebornú
už ticho pečatí,
vo vencoch ukrytá smrť
na prameni sedí.
Rodnú zem rozprávky
z nej pil som od mala.
Pri cudzích zármutkoch
mi teplým bola liekom.
Do samôt macošských
jej reč mi voňala
zemiakom láskavým
a podojeným mliekom.

Zuzana Bartová
Daniela Gunárová
Dionýz Molčan

Pozostalým vyslovujeme
hlboký a úprimný sústrasť.

Tak veľmi som chcel
tu s Vami byť,
ale choroba mi nedovolila
dlhšie žiť.
Neplačte, že som odišiel,
len kľud a pokoj mi prajte,
večné svetlo
mi navždy zachovajte.
Už len kvet
mi na hrob môžeme dať,
zapáliť sviečku
a ticho spomínať.

Ďakujeme všetkým
za kvetinové dary, prejavy sústrasti
a všetkým tým, ktorí nášho
milovaného otca prišli odprevadiť
z tohto pozemského života.
Smútiaca rodina.

Dňa 26. októbra 2015
nás po ťažkej chorobe
v skorých ranných hodinách
navždy opustil
starostlivý manžel;
dobrý, obetavý a milovaný otec;
láskavý a vďačný starý otec;
dobrý brat, strýko,
švagor, príbuzný,
známy a kamarát

Dionýz Molčan.

Úprimne ďakujeme príbuzným,
priateľom, známym a všetkým,
ktorí sa prišli rozlúčiť
a na poslednej ceste
odprevadiť našu drahú mamu,
starú a prastarú mamu

Zuzanu Bartovú,
rodenú Greškovú,

ktorá nás navždy opustila
dňa 11. 11. 2015
vo veku 89 rokov.
Ďakujeme za prejavy sústrasti
a kvetinové dary,
ktorými ste sa snažili
zmierniť náš hlboký žiaľ.

Smútiaca rodina.

Náš Peter Madáč

Dňa 20.11.2015 usporiadala naša obec a Miestny odbor Matice slovenskej spomienkovú slávnosť na nášho rodáka z Veľkej Polomy pri príležitosti 210. výročia úmrtia Petra Madáča, stoličného lekára a zakladateľa verejného zdravotníctva. Pietnou spomienkou, položením venca na budovu zdravotného strediska a kytičkou slov sme si uctili jeho pamiatku. V kultúrnom dome sa zišli zástupcovia obce Ing. Miroslav Michalka, členovia miestnej organizácie, hostia z Domu matice v Rožňave, vzácni hostia a všetci, ktorí si chceli uctiť pamiatku na tohto velikána svojej doby. Odborným slovom sa nám prihovorili hostia. Naša rodáčka Marienka Kováčová nám pripomenula jeho život a dielo, veterinár Ladislav Husár porozprával o odbornej práci a diele doktora Madáča a profesor Ondrej Hronec prítomných oboznámil s osobnosťou a dielom Petra Madáča. Riaditeľka Domu Matice slovenskej v Rožňave Zlatica Hálková pozdravila prívetivým slovom zúčastnených a pri tejto príležitosti udelila pamätné listy jubilujúcim členom organizácie a medailu za zásluhy. Milým programom pozdravili vždy usmiate deti z našej materskej školy a krásne ich doplnili svojim programom aj deti z tunajšej základnej školy. Melodickým spevom stretnutie oživili členovia cirkevného evanjelického spevokolu. Takto s úctou sme si pripomenuli vzácneho človeka, ktorý obec Gemerská Poloma preslávil svojou pracovitosťou a umom ďaleko za hranicami našej rodnej obce, ba i Slovenska.

Ďakujeme

Zlatá konfirmácia

S touto peknou myšlienkou pred pár rokmi prišla pani Zuzana Šimšíková a s jej ešte krajšou realizáciou pani farárka Mgr. Janka Maťová. V nedeľu 18. októbra 2015 v kázni pani farárky zazneli hlboko duchovné myšlienky. Pripomenula 228. výročie vysviacky evanjelického chrámu Božieho v Gemerskej Polome, ktorý je dedičstvom po našich predkoch. Pri tejto príležitosti sa uskutočnila zlatá konfirmácia – jubilejné stretnutie konfirmandov po 50. rokoch. Konfirmácia je potvrdenie sľubov a priznanie sa k viere, ktorú človeka rodičia a krstní rodičia vyznávali pri krste. Zúčastnilo sa nás 19 dospelých 64-ročných ľudí a pripomenuli sme si i tých, ktorí už nie sú medzi nami – ***Ján Benedik, Vlado Bodnár, Ján Ferenc, Milan Galajda, Ján Kolesár a Ondrej Lipták***. Zo zdravotných a rodinných dôvodov šiesti konfirmandi neprišli. K prisluhovaniu večere Pánovej okrem konfirmandov pristúpili aj ich najbližší. Hanka Spišiaková za nás všetkých vyjadrila poďakovanie tým, ktorí sa podieľali na príprave tohto dňa. Zdôraznila, že nemôžeme s poďakovaním zabudnúť na našich rodičov a krstných rodičov. Mnohí však žiaľ už nie sú medzi nami. Veriacim sa prihovoril dozorca Ján Očkaik. Celé nedeľné dopoludnie sa nieslo v pokojnom duchu s nezabudnuteľnými zážitkami, ku ktorým prispela pani farárka Mgr. Janka Maťová. Právom jej patrí veľké ďakujem. Nech jej a jej manželovi slúži dobré zdravie, ktoré potrebujú, aby mohli pokračovať vo všetkých úspešných projektoch, ktoré realizujú v Gemerskej Polome. Prajem im, aby sa evanjelický kostol stále zapĺňal tak ako pri vianočných benefičných koncertoch. V spomínanú nedeľu popoludní pokračovalo stretnutie konfirmandov pri príjemnom posedení. Každý niečo povedal o svojej minulosti a prítomnosti, listovali sme v spomienkach z detstva. Atmosféru umocnili bohato prestreté stoly s dobrotami, ktoré pripravili a zasponzorovali niektorí prítomní. Ďakujeme Vám. Z milého stretnutia som odchádzala s pocitom, že títo ľudia si vedia vážiť hodnoty, ktoré im vštepili ich rodičia.

Pozdravujem Vás, **Mgr. Zuzana Stojáková**

Po 50-tych rokoch sa v nedeľu 18.10.2015 stretlo 19 konfirmandov z roku 1965 a spoločne si zaspomínali na konfirmačný deň, keď pristúpili k večeri Pánovej po prvýkrát. Po príhovore zborovej farárky Janky Maťovej bol symbolicky obnovený konfirmačný sľub konfirmandov. Všetkým jubilantom bol odovzdaný Pamätný list, ktorý im bude pripomínať tento slávnostný deň. Jubilujúcim konfirmandom sa prihovoril aj zborový poddozorca p. Očkaík. Všetkých prítomných povzbudil a potešil svojím spevom zborový spevokol. Po speve nasledovala sviatosť Večere Pánovej, ktorú prijímali konfirmandi spolu so svojimi rodinami a blízkymi.

text a foto:
Andrea Grešková

Skrytá krása Vianoc

pokračovanie zo str. 1

nás, ľudia s hĺbkou duše, prežívania, citu, s mysliacim a tvorivým potenciálom. Nie roboti ťukajúci na displeje tabletov či mobilov. Koľko mladých dnes stojí alebo kráča po ulici, v ušiach majú slúchadlá a každý sám hľadí na svoj malý svietiaci displej. Nevnímajú toho druhého ani okolie. Toto je obraz dnešnej doby. Do takejto situácie ochladnutia vzťahov, nezáujmu o blížneho, neraz aj o vlastnú rodinu, nám znie posolstvo Vianoc. Vianoce sú však dnes chápané celkom inak, ako to bolo v minulosti, ako ste to možno Vy, starší, prežívali počas svojho detstva. Kým v minulosti bola znakom Vianoc skromnosť, pretože nebolo z čoho kupovať drahú výzdobu, dary ani jedlo, dnes je to presne opačne. Ľudia priam súťažia o čo krajšiu výzdobu, viac svetiel, drahšie ozdoby. Kým v minulosti deti potešili celkom obyčajné veci ako teplý šál či ponožky, dnešné deti by to hádam ani za dar nepovažovali. Taktiež sa nedá porovnať slávnostná večera v minulosti a dnes. Síce stoly dnes prekypujú hojnosťou, naše srdcia sú o to prázdnejšie. Nedokážeme sa tešiť z maličkostí, z prítomnosti toho druhého, z jeho blízkosti a už vôbec nie z narodenia Spasiteľa sveta – Pána Ježiša Krista. V minulosti by neboli Vianoce bez modlitby pred večerou, bez účasti na službách Božích v kostole. Každý do nohy (samozrejme okrem vážne chorých a nevládnych) kráčal do kostola osláviť narodenie svojho Pána a Záchrancu. Aj napriek treskúcej zime, peši či na voze, uzimení... ale predsa prišli. Ako je tomu dnes? Zabúdame na to najdôležitejšie, na skutočnú krásu Vianoc. Naše Vianoce sú síce krásne navonok (výzdoba, dary, jedlá, zákusky...). Ale tým to končí. Pre mnohých neznamenajú nič viac. Alebo sú pre niektorých dokonca príťažou. Preto si radšej kúpia luxusnú dovolenku a Vianoce strávia niekde ďaleko, aby sa vyhli zbytočnému „stresu“. Lenže Vianoce nie sú len o vonkajšej kráse. Oni majú svoju skrytú krásu, ktorou je narodenie Pána Ježiša, Jeho príchod na tento svet kvôli nám, zúfalým a biednym ľuďom. Pán Ježiš sa narodil kvôli Tebe, milý čitateľ. Prišiel, aby sa dotkol našich chladných a zranených sŕdc . On nás chce oživiť, povzbudiť, potešiť. On nám, aj celému svetu, prináša lásku. Miluje nás aj napriek tomu, že možno máme pocit, že už na nás nikomu nezáleží. Ale Jemu áno! Prináša nám radosť. Nie povrchnú, chvíľkovú, ktorá veľmi rýchlo vyprchá. Prináša nám trvalú radosť do života, ktorú nám nevezme nikto, žiaden človek, žiadna zlá skúsenosť či udalosť. Dokonca ani smrť nie! Máme sa radovať každý deň zo života nezávisle od materiálnych hodnôt. Pokoj je Jeho ďalším darom, ktorý pramení z vedomia Božej blízkosti a nádeje večného života. Je tu aj Božia dobrota, ktorá prúdi z nebies a má sa vylievať ako preplnená nádoba z nášho vnútra. Má prúdiť všade okolo nás. A o to ide práve narodenému Božiemu Synovi. Prajem všetkým, aby ste prežili skutočne krásne Vianoce a odhalili ich skrytú krásu, ktorá je v narodenom Pánovi! Nech aj v novom roku 2016 nás On chráni a požehnáva!

Mgr. Janka Maťová, evanjelická farárka

Keď láska ozdobí vianočné ozdoby

pokračovanie zo str. 1

Potom som čakal a pozeral sa. Presedel som v krčme celé poludnie pri okne. Večer, po zotmení, sa na malom dvore otvorili dvere. Vyšiel chlapec a vedľa neho anjel – tak sa mi vtedy zdalo – vysoká, svetlovlasá dievčina v bielych šatách. Chlapec, ktorý viedol dievčinu, zvýskol: „Povedal som ti, ver mi, je to tak.“ Vzal škatuľu a odchádzali. „Nikdy som nemal taký silný zážitok z vykonania dobrého skutku. Keď som na Štedrý večer usínal, vo sne sa mi premietal „svetlovlasý anjel„ a ten sen ma opustil až ráno, po prebudení.“ Keď poštár rozprával príbeh, otvorili sa dvere a do miestnosti vstúpila starká s koláčmi. Poštár hovorí: „Pozrite, celé Vianoce som sa vtedy potĺkal okolo tej kôlne, až som sa dočkal anjela. Podarilo sa mi navzdory všetkej plachosti zoznámiť sa s ním, teraz práve vošiel. S tým anjelom už žijem päťdesiat rokov a musím povedať, že nikdy som nedostal krajší vianočný darček, živý darček, ako vtedy. Môj malý švagor dostal koníka, ale ja som dostal anjela. Keď nad tým po toľkých rokoch rozmýšľam, hovorím si: musí v tom byť nejaký zákon!“ Poštár končí svoje rozprávanie vetou: „Človek musí inému splniť sen, aby sa splnil ten jeho.“ Boh splnil náš sen o šťastí, a tak sa naplnil aj jeho sen, aby sme boli v nebi. Tento tajomný zákon môže byť aj našou cestou: iba ak splníš niekomu sen, podarí sa, aby sa splnil aj ten tvoj. Iba ak láskou ozdobíš život druhého človeka, potom aj ty budeš účastníkom tých dobier, ktoré Boh zoslal a necháva rásť na tejto zemi. Prajme si tiché rozjímanie pri jasličkách. Nech to bude chvíľa modlitby za druhých a poďakovanie za veľké Božie dary.

JUDr. Mgr. Štefan Magut, PhD., katolícky správca farnosti

Obecné zastupiteľstvo uznesením č. 30/OcZ/A/15 zo dňa 28. 10. 2015 schválilo prijatie VZN č. 5/2015 o poskytovaní sociálnych služieb a spôsobe a výške úhrad za sociálne služby.

Prijatie tohto VZN vnieslo do vykonávania sociálnych opatrení obcou väčšiu hospodárnosť, poriadok, sprehľadnilo a usporiadalo vzťah obce – poskytovateľa sociálnej služby a občana – poberateľa sociálnej služby, pričom rozšírilo okruh poskytovaných služieb o prepravnú a odľahčovaciu službu. Rovnako podrobnejšie upravilo a založilo zmluvný vzťah medzi obcou a dodávateľom stravy – jedálňou. Treba povedať, že k prijatiu tohto VZN malo dôjsť už v období, kedy obec začala poskytovať sociálne služby, čím by sme sa vyhli minimálne negatívnym reakciám a nedôvere vo vzťahu obec – občan ako aj doterajšiemu nesystematickému a neprehľadnému hospodáreniu obce. Podstatou zákona o sociálnych službách je, že obec ich môže alebo musí poskytovať, nie však že ich má poskytovať bezplatne bez ohľadu na svoju ekonomickú situáciu.

Tiež musím priznať, že ***obec doposiaľ nemala prehľad,*** aký rozsah prostriedkov rozpočtu vynakladá na sociálnu oblasť, teda tomu ani neprispôsobovala účtovnú evidenciu a rozpočet. Pri výške spoluúčasti občana sme preto museli vychádzať z reálnych jednotkových výdavkov, ktoré obec vynakladá ako sú mzdy, náklady v súvislosti s prevádzkou vozidla, výška príspevkov na stravu a iné náklady.

VZN je rozdelené do týchto základných oblastí:

1. *Rozhodovanie o odkázanosti na sociálne služby,*
2. *Zabezpečovanie sociálnych služieb,*
3. *Poskytovanie opatrovateľskej služby,*
4. *Poskytovanie prepravnej služby,*
5. *Rozvoz a donáška jedla,*
6. *Poskytovanie odľahčovacej služby,*
7. *Spôsob a výška úhrad za poskytovanie sociálnych služieb.*

Obec opatrovateľskú službu poskytuje už dlhodobo prostredníctvom svojich zamestnancov. Prijatím tohto VZN sa v závislosti od zdravotného stavu občana kategorizuje náročnosť opatrovateľskej služby do troch skupín. Výška spoluúčasti zo strany opatrovaného je ustanovená na 0,70 €/ hodinu pri nenáročnej, 1,40 € pri stredne náročnej a 1,80 € pri náročnej opatrovateľskej starostlivosti. Doposiaľ bola táto úhrada zo strany opatrovaného poskytovaná plošne, bez ohľadu na náročnosť opatery.

S opatrovateľskou službou súvisí aj odľahčovacia služba, ktorú môže náš občan využiť v prípade, že má opatrovateľskú službu využívanú cez iného poskytovateľa v období, keď ju tento nemôže vykonávať, napr. v čase jeho dovoleniek, práceneschopnosti a pod. Úhrada je stanovená v rovnakom rozsahu ako opatrovateľská služba.

Obec v prípade potreby môže poskytnúť občanom aj prepravnú službu (napr. na prevoz do nemocnice a pod.), a to občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, im sprevádzajúcim osobám a dôchodcom za úhradu vo výške 0,30 €/km a ostatným občanom za 0,50 €/km.

Sociálna služba – donáška a rozvoz stravy je v našej obci najvyužívanejšou sociálnou službou. Využíva ju pravidelne 40 – 50 občanov, starobných alebo invalidných dôchodcov. Obec na každý obed oprávnenému poberateľovi prispieva vo výške 0,50 € priamo do rúk poskytovateľa stravy, t. j. jedálne. Doposiaľ obec tento príspevok poskytovala takmer každému poberateľovi stravy súčasne so sociálnou službou – dovozom stravy do bytu. Obec od počiatku zavedenia tejto služby podmienky neupravila, a tým sa po prijatí tohto VZN dostala do rozporu s niektorými poberateľmi. Tieto dve služby je však nevyhnutné oddeliť aj z dôvodu, že princíp zákona o sociálnych službách spočíva v odkázanosti na sociálnu službu. Pričom nie každý poberateľ služby – príspevku na stravu je skutočne odkázaný aj na jej dopravu do bytu. O to viac, pokiaľ tieto náklady výrazným spôsobom zasahujú do rozpočtu obce.

Pokiaľ vezmeme do úvahy predchádzajúci nevhodný spôsob poskytovania tejto sociálnej služby, tak môžeme vyčísliť reálne náklady obce nasledovne: - 0,50 € tvorí príspevok obce na stravu (každý obed), navyše ďalšie náklady spočívajúce v doprave stravy do domácnosti (pohonné hmoty, údržba vozidla), mzde vodiča, pravidelnej hygiene nádob na stravu a i. - tvoria spolu približne ďalších 0,50 € (každý obed). Spolu každý obed na jedného poberateľa tejto služby predstavuje 1,- €/obed. Pokiaľ je poberateľom tejto služby každý pracovný deň, t. j. 20 dní v mesiaci a iba 10 mesiacov v roku (napr. mimo školských prázdnin), tak tieto náklady predstavujú na túto osobu približne 200,00 €/rok. Poberateľov tejto služby je v našej obci ale 40 – 50 občanov, čo predstavuje spolu celkové náklady obce vo výške 8 000,00 € až 10 000,00 € za celý kalendárny rok. Obec prijatím tohto VZN pritom pristúpila k spôsobu spoluúčasti týchto poberateľov na nákladoch na dopravu stravy do bytu vo výške 0,20 €/obed, ktorým sa poníži poskytovaný príspevok obce stravníkovi na stravu u jeho dodávateľa, t. j. jedálne. Stravník si teda bude musieť za každý obed, ktorý si nechá priviezť do domácnosti priplatiť 0,20 € u dodávateľa stravy - jedálni, čím budú reálne náklady obce pre takéhoto poberateľa približne vo výške 0,80 €/obed. Myslím, že takáto spoluúčasť zo strany občanov na tejto sociálnej službe je primeraná, bohužiaľ mala byť takto upravená v čase zavádzania tejto sociálnej služby, čo sa teraz prejavuje v nevôli a nedôvere u jej poberateľov.

Ing. Miroslav Michalka, starosta obce

Obec Gemerská Poloma dáva na vedomie

Daňové nedoplatky (z minulých rokov – 2014 a staršie) k 15. 12. 2015 predstavujú v úhrne sumu 3 888,67 EUR, v členení:

- na dani z nehnuteľností - 289,27 EUR
- na dani za psa – 66,78 EUR
- na miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné od pady – 3 532,62 EUR.

U z n e s e n í m č. 13 písmena A/schvaľuje bodu 11 z tretieho riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva v Gemerskej Polome, ktoré sa konalo dňa 26. 02. 2015 **obecné zastupiteľstvo v Gemerskej Polome** na základe návrhu starostu obce **schválilo zámer zverejňovania zoznamu daňových dlžníkov obce na internetovej stránke obce Gemerská Poloma.** Zároveň starosta obce nepodpísal dohodu o výkone aktivačných prác a potvrdenia na uplatnenie nároku na príspevok na bývanie u poberateľov dávok v hmotnej núdzi s občanmi, ktorí nemajú uhradené dane a poplatky za roky 2014 a staršie.

Daňové nedoplatky (z minulých rokov) uhradené od januára 2015 do decembra 2015, ktoré sa podarilo na základe vyššie uvedených opatrení znížiť o tieto sumy:

- daň z nehnuteľností – 3 683,58 EUR
- daň za psa – 107,93 EUR
- miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady – 2 336,37 EUR.

Obec Gemerská Poloma ako správca dane upozorňuje občanov (daňových dlžníkov), **že všetky neuhradené daňové nedoplatky do konca roka 2015, bude obec ako správca dane vymáhať v daňovom exekučnom konaní** v zmysle zák. č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **čím sa vymáhaná suma pre dlžníka navýši o exekučné poplatky.**

Poznámka: Príspevok neobsahuje plnenie daňových povinností za rok 2015, nakoľko ten ešte trvá.

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO POLICAJNÉHO ZBORU V ROŽŇAVE ODBOR PORIADKOVEJ POLÍCIE

Obvodné oddelenie Policajného zboru Rožňava, Jarná 25, 048 01 Rožňava

Výber zo správy o stave verejného poriadku v obci Gemerská Poloma za obdobie od 01.01.2015 do 30.11.2015. Pokiaľ sa týka nápadu trestných činov v obci Gemerská Poloma za obdobie od 01. 01. 2015 do 30. 11. 2015 bol nápad celkom 9 trestných činov, pričom v 7 prípadoch bol páchateľ známy, čo predstavuje objasnenosť 77,77 %.

Jedná sa o tieto trestné činy

•Nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami

N ▸ G. Poloma, Slanská poškodený J. Š., neznámy páchateľ od mesiaca jún 2014 za doposiaľ neobjasnených okolností, bez použitia násilia vnikol do rodinného domu, kde z obývacej izby, zo skrine odcudzil prenosnú kovovú skrinku s uzamykacím mechanizmom na cylindrický zámok, s obsahom 1 ks automatickej pištole, 6 ks nábojov a 2 ks zásobníkov do uvedenej pištole, pričom týmto si neoprávnene zadovážil a doposiaľ bez povolenia drží v presne nestotožnenom mieste zbraň a strelivo, pričom držba týchto vecí v zmysle platného zákona o zbraniach a strelive č. 190/2003 Z. z. podlieha evidenčnej povinnosti, **zo dňa 04. 02. 2015.**

•Krádež

N ▸ G. Poloma, Hviezdoslavova, poškodený R. G.- krádež vlámaním do motorového vozidla - neznámy páchateľ nezisteným predmetom a spôsobom rozbil sklo na predných ľavých dverách tam stojaceho a riadne uzavretého motorového vozidla, následne vošiel do priestoru vozidla, odkiaľ odcudzil autorádio presne nezistenej značky a typu, **zo dňa 12. 02. 2015.**

•Znásilnenie – pokus

Z ▸ k. ú. obce G. Poloma, poškodená ml. K. K. Obvinení, blízko miestneho smetiska, sa pokúsili znásilniť K. K., ktorú obaja dobre poznali tým spôsobom, že obvinený. č. 1 ju napriek jej odporu oblapil zozadu obomi rukami v oblasti pása, odtiahol na trávnatý porast ďalej od poľnej cesty, tu ju obaja povalili na zem, pokým jej obvinený č. 2 držal nohy, napriek jej verbálnemu a fyzickému odporu jej obvinený č. 1 stiahol nohavice a spodnú bielizeň do oblasti kolien, poškodenej sa vďaka jej odporu a obrane podarilo z miesta činu ujsť a k jej poraneniu nedošlo, **obvinení. ml. D. K., ml. M. K. , dodatočne objasnený OKP OR PZ Rožňava, zo dňa 23. 04. 2015.**

•Podvod

Z ▸ G. Poloma, poškodený R. C., V. M., J. S. a ďalší - obvinený od poškodených osôb vylákal rôzne sumy peňazí za nachystanie a dovoz palivového dreva, pričom peniaze následne použil pre vlastnú potrebu a drevo nezabezpečil, **obvinený J. K. vyhľadané OO PZ Rožňava, zo dňa 06. 05. 2015.**

•Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky

Z ▸ G. Poloma - obvinený viedol ako vodič osobné motorové vozidlo po Súľovskej ulici v obci G. Poloma, kde bol zastavený a kontrolovaný policajtmi OO PZ Rožňava, počas kontroly vykonanou dychovou skúškou pomocou prístroja Alcotest bolo zistené, že v čase vedenia motorového vozidla mal v jednom litri ním vydychovaného vzduchu najmenej 1,21 mg alkoholu, obvinený T. L., zadržaný páchateľ hliadkou OO PZ Rožňava, zo dňa 31. 05. 2015.

•Porušovanie domovej slobody

Z ▸ G. Poloma, Partizánska, poškodená Z. K. – krádež vlámaním do rodinného domu - podozrivý vytlačením okna na izbe vnikol do neoploteného rodinného domu, z chladničky nachádzajúcej sa v kuchyni odcudzil 9 kg bravčového mäsa a z priestorov kuchyne rôzne potraviny, **podozrivý ml. M. K., dodatočne objasnený OO PZ Rožňava, zo dňa 27. 07. 2015.**

•Lúpež

Z ▸ G. Poloma, ul. Madáčová, poškodený Š. Š.- podozrivý na mieste verejnosti prístupnom, v zákrute na Ul. Madáčovej, v blízkosti pohostinstva Gomad využil nepozornosť tam prechádzajúceho chodca poškodeného, ktorého napadol, a to tým spôsobom, že ho zozadu sotil na zem, a potom čo spadol na zem ho ošacoval, pričom zo zadného ľavého neuzavretého vrecka nohavíc mu odcudzil finančnú hotovosť v bankovkách vo výške 280,00 EUR a z pravého predného neuzatvoreného vrecka nohavíc finančnú hotovosť v minciach vo výške 7,00 EUR a následne ušiel na neznáme miesto, **podozrivý L., zo dňa 03. 08. 2015.**

•Poškodzovanie cudzej veci

Z ▸ G. Poloma - poškodená f. Komprador s. r. o. Košice - páchateľ v pohostinstve Gomad v G. Polome hral na hracom automate, pričom po tom čo sa mu nedarilo vyhrať od zlosti udrel rukou po dotykovej obrazovke, kde došlo k jej rozbitiu a takto spôsobil škodu vo výške 300,00 EUR **obvinený V. G., objasnené OO PZ Rožňava, zo dňa 21. 10. 2015.**

Nápad priestupkov v obci Gemerská Poloma za obdobie od 01. 01. 2015 do 30. 11. 2015. Pokiaľ sa týka nápadu priestupkov v obci G. Poloma, tak za vyššie uvedené obdobie v obci napadlo spolu 58 priestupkov, z toho sú 20 proti majetku, 36 proti občianskemu spolunažívaniu a proti verejnému poriadku, z iných priestupkov napadli 2. Objasnenosť priestupkov je 70,55 %.

Nápad priestupkov a trestných činov v celom služobnom obvode č. 4, čo sa týka služobného obvodu Policajnej stanice (t. z. aj obce Nadabula, Betliar a Henckovce) napadlo v uvedenom období celkom 154 priestupkov, z ktorého počtu je 38 proti majetku, 110 proti občianskemu spolunažívaniu a verejnému poriadku, iných priestupkov napadlo 6. Trestných činov napadlo spolu 22.

Nápad priestupkov a trestných činov na OO PZ Rožňava spolu v územnej časti celého obvodu OO PZ Rožňava v období od 01.01.2015 do 30.11.2015 bol nápad trestných činov celkom 423 s objasnenosťou 63,83%. Nápad priestupkov bol – 1 119 s objasnenosťou 68,56 %.

Policajná stanica v obci

Policajnú stanicu v našej obci nájdete na adrese: Hviezdoslavova ulica, s. č. 360 (v blízkosti budovy kina Rozvoj). Stránkové dni, kedy sa môžete obrátiť na pracovníkov stanice sú ***utorok, štvrtok, piatok v čase od 09,00 h. do 13,00 h.*** Telefónny kontakt: ***0961 73 42 35,*** v prípade neúspešnosti volajte telefónne číslo ***158.*** Zloženie zamestnancov policajnej stanice v obci je nasledovné: nadpráporčík Peter Pavlovský, nadstrážmajster Matúš Hajdúk, nadstrážmajster Matej Zagiba, nadstrážmajster Bc. Tomáš Očkaik. Veliteľom stanice je ***nadporučík Slavomír Kuchár.*** Občania sa môžu na pracovníkov stanice obracať vo veci sťažností, žiadostí a podnetov, ktoré spadajú do služobnej pôsobnosti policajnej stanice – hlásenie trestných činov, ale aj vo veci straty občianskeho preukazu.

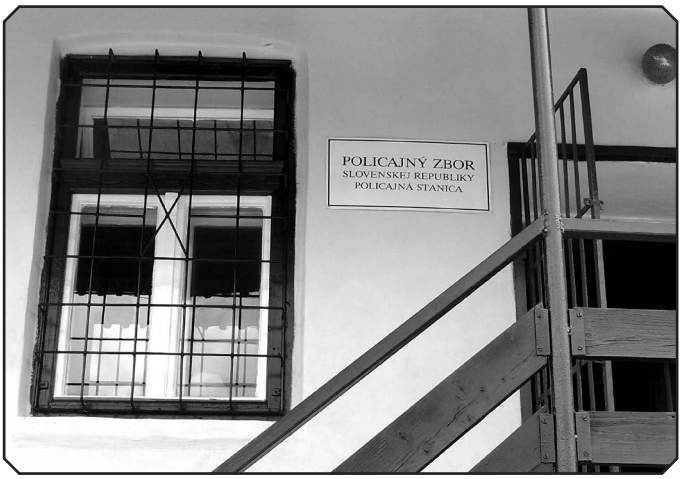

Správičky z našej knižničky - pripravila D. Č.

Máte chorého macíka, alebo bábiku?

Nič to - náš tím odborníkov pomôže, poradí i uzdraví. Dovoľte mi predstaviť našich malých odborníkov, ktorí pracujú v knižnici: ***Maťka, Miška, Timka, Rasťo, Marika, Ajša, Sofinka, Sandra, Natálka a na výpomoc pribehla i stredoškoláčka Mirka.*** Liečia všetky choré hračky, ktoré deti priniesú do knižnice. Veľkou pomocou im je nová kniha o malej lekárke. Deti si najskôr preštudovali, niečo vylepšili a potom sa posnažili priraviť malú ordináciu, čakáreň, chirurgickú ambulanciu a nezabudli na lekáreň. Postupne ošetrili chorého macíka, ktorý sa vážne poranil pri páde na bicykli a potreboval ranu očistiť, aj zašiť. Aby sa macík nebál spestrili sme mu cestu do ordinácie veselou piesňou. Chorá bábika sa pri odbere krvi rozplakala, a tak sme jej spoločne zaspievali uspávanku, aby sa utíšila. V lekárni sme sa dozvedeli, že na utíšenie bolesti pomôže malá pilulka a na chrípku vitamíny a výborný bylinkový čajík. Ako sa máme správať v ordinácii, čo znamenajú odborné slovíčka, ktoré sa používajú v ošetrovateľskom procese, ako sa nakupuje v lekárni, to všetko zvládli naši malí zdravotníci. Mali sme detskú lekárku aj so zdravotnou sestrou, odborníkov na chirurgii – lekára, lekárku so zdravotnou sestrou i zdravotným bratom, pani lekárničku, pacientov, aj malé tanečníčky. Veľmi pekne nám scénky o odbornejšie slovo doplnila Mirka, ktorá študuje na strednej zdravotníckej škole. A keď sme už boli takto pripravení pozvali sme deti z komunitného centra (16.10.), deti z materskej školy z veľkej triedy (23.10.) a tiež deti zo strednej triedy (06.11.). Spoločne nám bolo veselo, deti nám pomohli pri uspávanke, tiež boli zvedavé ako ordinuje pani doktorka, spoločne si s nami zatancovali a na rozlúčku dostali od detí vlastnoručne zhotovené špachtle – tak sa volajú paličky, ktorými pani doktorka pozerá pacientovi do ústnej dutiny. Prinášame niekoľko fotografických pohľadov do našej knižničného domu ošetrenia.

Do našej knižnice, kde robí teta Danka chodíme radi, lebo sa tam schádzame deti z našej obce i školy, ale aj deti z iných škôl v našom okrese. Vypožičiavame si tam nielen knižky, ale s tetou Dankou nacvičujeme rôzne scénky, pesničky pre deti materskej škôlky, deti z komunitného centra, ale i pre pozvaných hostí z našej obce i iných miest. Radi spievame pesničky, ktoré nám teta Danka vyhľadá z internetu. Stretávame sa v knižnici každý týždeň a vždy sa tešíme. Naša teta Danka je milá, vždy nám poradí a porozpráva sa s nami, keď si s niečím nevieme poradiť. Každý rok nacvičujeme aj program na „Andersenovu noc“, už teraz sa tešíme na program, ktorý spolu budeme nacvičovať. Sme radi, že máme tetu Danku v knižnici. Máme ju radi. Trávime s ňou pekné chvíle, lebo popri svojej práci sa venuje aj nám, deťom.

Martina Tomášiková, žiačka ZŠ

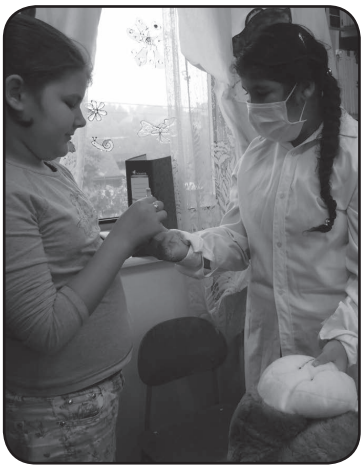

Predstavujeme niekoľko knižných noviniek, ktoré pribudli do fondu obecnej knižnice z dotácie MK SR v rámci projektu na nákup literatúry. Knižnica praje svojim návštevníkom pekné chvíle strávené pri dobrej knižke.

Knižné novinky

Beletria pre dospelých
Červenák, Juraj ❄ *Ohnivé znamenie*
Sartre, Jean-Paul ❄ *Múr*
Hajduková, Michaela Ella ❄ *Zákon krvi*
Fartelová, Marta ❄ *Anjel v pekle, diabol v nebi*
Läckberg, Camilla ❄ *Anjeličkárka*
Warrenová, Tracy Anne ❄ *Tvrdohlavá princezná*
Ježovičová, Kristína ❄ *Červená jej pristane*

Knihy náučné pre dospelých
Kučera, Matúš ❄ *Slovenské dejiny I. Od príchodu Slovanov do roku 1526*
Podolan, Peter ❄ *Slovenské dejiny III. 1780 - 1914*
Letz, Róbert ❄ *Slovenské dejiny IV. 1914-1938*
Letz, Róbert ❄ *Slovenské dejiny V. 1938 – 1945*
Siewert, Aruna M. ❄ *Rastlinné antibiotiká*

Knihy náučné pre mládež
Tůma, Tomáš ❄ *Ako funguje svet*
❄ *Kone*
Brázdová, Andrea ❄ *Stolové hry, precvičujeme násobilku*
❄ *Dinosaury*

Knihy pre mládež
Mass, Wendy ❄ *Zakliate jedenáste narodeniny*
Soyka, Katarína ❄ *Cval kentaura*
Castová, P. C. ❄ *Škola noci č. 12 Vykúpená*
Cassová, Kiera ❄ *Prvá*

Leporelá pre najmenších
Růžička, Oldřich ❄ *Ako sa Nela naučila zaväzovať šnúrku*
Růžička, Oldřich ❄ *Ako sa Matúš naučil zaväzovať šnúrky*
❄ *Varila myšička kašičku*

KNIŽNICA

Kniha je moja najlepšia kamarátka,
číta ju aj malá Katka.
Nosím ju i do školy,
čítajú ju i ľudia z Polomy.

Keď prídem do knižnice,
sú tam plné police.
Knižnica v Polome, je veľká a poriadne
zaujímavá kamarátka naša.

Radka

Čo všetko sme stihli

Hej gazdinky statočné, idú sviatky vianočné,
dajte žitka na oplátky, už idú, už idú vianočné sviatky.

Vinšujem, vinšujem, na zdravie, na šťastie,
ten starý rok prežiť, nového sa dožiť, hojnejšieho, pokojnejšieho.
A nech s novým rokom rastie, aj to vaše ľudské šťastie.

Blíži s koniec roka 2015 a my sme pre vás pripravili krátky prehľad toho, čo naviac sme od septembra stihli absolvovať nad rámec edukačných aktivít. Fyzika hravou formou s pokusmi bola ukážka kreatívneho učenia (v priestoroch ZŠ), na ktorú sa išli pozrieť deti druhej a tretej triedy. V mesiaci október sme v našej materskej škole (MŠ) urobili jesennú výstavku z tekvíc a iných jesenných plodov, ktorými prispeli aj mamičky. Niektoré tekvice sme aj vyrezali. Vďaka krásnemu októbrovému počasiu sme si mohli urobiť športové dopoludnie plné zábavy a skvelých športových výkonov. Deti boli odmenené sladkou odmenou. Koniec októbra sme zavŕšili jesennou party s maskami, na ktorú nás prišli pozrieť aj naši kamaráti z prvého ročníka základnej školy. Každé dieťa prinieslo na party nejaké ovocie a z toho sa urobili zdravé misy plné vitamínov. Kamaráti nám okrem dobrej nálady doniesli aj sladké prekvapenie. Po jesenných prázdninách do našej MŠ zavítal kúzelník s opičkou, s ktorou sa mohlo každé dieťa vyfotiť. Bolo to veľmi zábavné vystúpenie a deti ho sledovali so zatajeným dychom a radosťou v očiach. Rada rodičov toho roku začala veľmi peknou aktivitou pre deti vo forme tvorivých dielní, ktorá sa bude opakovať každý mesiac, vždy s inou tematikou. Taktiež sa v tomto mesiaci začalo vyučovanie anglického jazyka pre deti, ktoré sa prihlásili, každý utorok v týždni. Deň materských škôl sme sa spolu s prvákmi ZŠ rozhodli stráviť zdravo v priestoroch telocvične a na multifunkčnom ihrisku. Jedno novembrové popoludnie sa deti strednej triedy a predškoláci zúčastnili besedy v knižnici, ktorú spolu s pani knihovníčkou Dankou pripravili žiaci základnej školy.
V rámci spolupráce s Červeným krížom (projekt Dorotka a jej priatelia) k nám zavítala záchranárka, ktorá deťom porozprávala o prvej pomoci a aj sami si mohli vyskúšať ošetrenie pri možných ľahkých zraneniach. Predposledný novembrový piatok predškoláci a druhá trieda boli na pietnej spomienke 210. výročia úmrtia MUDr. Petra Madáča a predškoláci v popoludňajších hodinách vystúpili v sále obecného úradu s kultúrnym programom. Tešíme sa na ďalšie aktivity do konca roka 2015 a aj tie nové v Novom roku 2016. Za všetky deti a kolektív MŠ prajeme nech Vám radosť žiari z očí celučičký rok a nech šťastie sprevádza každý deň Váš krok.

Júlia Molčanová,
Bc. Dušana Hajdúková

NAŠA ŠKOLA - DOBRÁ ŠKOLA

www.zsgempoloma.edupage.org

Autori všetkých príspevkov: Mgr. Jana Krivušováá a podklady dali ďalší: Mgr. J. Očkaíková, Mgr. J. Ferencová, Mgr. B. Trojanová, Mgr. D. Balážová, I. Gunárová, Mgr. M. Molčanová, PhDr. V. Vnenčák

„Na známosť sa všetkým dáva, mimoriadna, zvláštna správa.

Tak ako vždy v tomto čase, pasovanie prvákov začína sa zase.“

PASOVANIE PRVÁKOV

Týmto oznamom sa začalo v našej základnej škole slávnostné **„PASOVANIE PRVÁKOV “**, ktoré sa uskutočnilo 24.11.2015 popoludní vo vyzdobených priestoroch školskej jedálne. Prijímaní do cechu žiackeho boli noví prváčikovia. Aby sa v škole nestratili, vytvorili veselú lienkovú rodinku, ktorú sprevádzali žiaci 6.A triedy - víla, smutný princ, spiaca princezná, hlúpy zbojník a zelený vodník. Za prítomnosti rozprávkových postavičiek bolo úlohou prvákov ukázať, čo sa za krátky čas strávený v školských laviciach pod vedením svojej starostlivej pani učiteľky Mgr. Janky Ferencovej naučili. A veru, predviedli sa v plnej paráde. Pomocou básní, piesní a pohybovo-tanečných kreácií prešli každou vyučovacou hodinou. Všetci prítomní, ale hlavne rodičia a starí rodičia, ich za každý výkon odmeňovali potleskom. Po splnení úloh nasledoval slávnostný prvácky sľub a po ňom prišla dlho očakávaná chvíľa pasovania prvákov. Každý rodič bol určite v tej chvíli hrdý na svoju ratolesť. Pasovačku ukončili prváckou hymnou a fotografovaním sa s triednym tablom. Dobrá nálada a spokojnosť im robili spoločnosť pri občerstvení a počas diskotéky. Keďže prváčikov čaká náročný školský rok, šiestaci sa rozhodli, že im budú pomáhať. Každá malá rúčka si starostlivo strážila dekrét prváka, knižku, sladkú odmenu a papierový štvorlístok, ktoré dostali ako symbol šťastia a kamarátstva.

NÁVŠTEVA VČELÁRA

Ešte koncom septembra medzi žiakov 1. stupňa našej základnej školy zavítal ujo včelár – pán Pavol Galajda, obyvateľ našej obce. Žiakom pútavo porozprával o práci včelára a živote včiel. Svoje rozprávanie spestril názornými ukážkami včelích úľov v minulosti a dnes, ukážkou kukly včelej matky, peľu a rôznych pomôcok, ktoré sa používajú pri včelárení. Žiaci sa oboznámili aj s produktmi, ktoré nám včielky dávajú - privoňali si k propolisu a ochutnali sladučký včelí med. Ako bodku za zaujímavým dopoludním pán Galajda ukázal imitovaný včelí úľ, ktorý vyrobil z plexiskla a bol plný živých včiel spolu s matkou, ktorú farebne označil. Pre žiakov to bol nezabudnuteľný zážitok a z besedy odchádzali plný nových zážitkov a vedomostí. Ako vďaku si od nás ujo včelár odnášal krásne obrázky včiel z dielne žiakov a ďakovný list za poučnú a zaujímavú besedu.

Spieva celá rodina

Dňa 27.11.2015 sa v telocvični ZŠ Gemerská Poloma konala súťaž v speve s názvom „Spieva celá rodina.“ Podujatie sa konalo pod vedením pani asistentky Irmy Gunárovej a bolo jednou z prvých pripravovaných školských akcií, ktoré sú naplánované počas celého školského roka. Program mal motivovať rómske deti k lepšiemu prístupu ku škole a vzdelávaniu, ale aj k ich úspešnosti pri propagovaní rómskej kultúry. Pozvanie prijali žiaci 1. – 9. ročníka, deti z ŠKD, vedenie školy, rodičia a niektorí zamestnanci školy. Súťaž sa otvorila krásnou rómskou pesničkou v podaní organizátorky podujatia so synom. Nasledovala súťaž s pripravenými pesničkami s hudobným sprievodom. Počas prezentovania rómskych pesničiek sa vytvorila výborná nálada, žiaci svojím prejavom vyčarovali všetkým úsmev na tvárach a napokon sa do spievania zapojili aj rodičia. Po skončení súťaže nasledovala diskotéka, do ktorej sa zapojili aj rodičia a spoločne so žiakmi si zatancovali. O aktivity krúžku Romane Jilore zamerané na rozvíjanie rómskej kultúry majú žiaci veľký záujem a už teraz sa môžu tešiť na ďalšie podujatia.

Šport: V tomto školskom roku sa naši chlapci z 2. stupňa zúčastnili OK v cezpoľnom behu, vo florbale a bedmintone. V októbri sme zorganizovali účelové cvičenie, ktoré bolo počas 2 dní zamerané na riešenie mimoriadnych situácií, zdravotnú prípravu, pohyb a pobyt v prírode, hod granátom, dopravnú výchovu a bezpečné správanie. Lektormi boli nielen pedagogickí zamestnanci školy, ale i študenti SZŠ v Rožňave. Dievčatá z krúžku Tanečná gymnastika, ktorý pracuje pod vedením Mgr. M. Molčanovej, nás v novembri reprezentovali na obvodnom kole súťaže jednotlivcov v aerobiku. Súťažilo sa vo výbornej a veselej atmosfére a naše dievčatá nás určite nezahanbili. Spoločné cvičenie bolo fyzicky náročné, ale príjemná atmosféra, rytmická hudba a všeobecná veselosť pôsobili ako náplasť na ubolené svaly. Súťaž sa dievčatám veľmi páčila. My dúfame, že nadšenie pre tento šport u nich pretrvá aj naďalej. Všetkým športovcom za reprezentáciu školy patrí poďakovanie.

Šarkaniáda

Krásne počasie, ktoré tohoročnej jeseni vládlo, sa ani nedalo využiť lepšie ako na púšťanie šarkanov. Táto činnosť odjakživa teší mladých i tých starších, a tak sme v jedno slnečné novembrové popoludnie vyšli na školský dvor a každý si pyšne niesol svojho vlastnoručne vyrobeného šarkana. S nádejou, že ten jeho krásavec bude lietať najvyššie, sme sa postavili na štartovaciu čiaru a ... No, nevyšlo to všetkým podľa ich predstáv, boli aj mierne havárie a šarkanov sme museli opravovať, ale ani to nám nepokazilo radosť z krásneho pohľadu na veselých, smutných, zamračených či škeriacich sa šarkanov, ktorí si poletovali všade navôkol.

Posledný deň pred jesennými prázdninami sa niesol v duchu strašidiel, ježibáb, kostier a iných príšer, na ktoré sa v priebehu dopoludnia menili všetci naši žiaci i učitelia. Takéto netradičné vyučovanie sa veru všetkým zapáčilo o to viac, keď jednou z úloh bolo vymaľovať strašidelné obrázky, sledovať film o strašidelnom dome, alebo poriadne vystrašiť spolužiakov z iných tried a ešte si za to vyslúžiť sladkú odmenu. Najväčšia zábava však prišla po obede! Zábavné úlohy na halloweenskej párty všetkých rozosmiali. Podávala sa horúca tekvica, hľadali sa schované tekvičky, súťažilo sa o najlepšie omotanú múmiu, fúkalo sa do lietajúcich duchov, tancovalo sa s kosou a núdza nebola ani o sladkosti, no najprv si ich deti museli vyloviť slamkou alebo odhryznúť z nite bez pomoci rúk. Za každú splnenú úlohu sa rozdávali sladké kostičky. K tomu všetkému vyhrávala strašidelná hudba, ktorá však nikoho nevyplašila, skôr naopak – roztancovala.

Týždeň boja proti drogám

V dňoch od 16.11. - 24.11.2015 sme si so žiakmi opäť pripomenuli **Európsky týždeň boja proti drogám** pestrou skladbou rozličných aktivít. Tak ako po iné roky sme sa zamerali hlavne na zmysluplné trávenie voľného času, preto mali žiaci každé popoludnie vyplnené zaujímavou činnosťou. Deti, ktoré navštevujú ŠKD, si mohli vyskúšať svoju silu a obratnosť na prekážkovej dráhe v telocvični. Pre tých, ktorí radi kreslia, sme pripravili výtvarné popoludnie, kde žiaci 1. stupňa kreslili, čo radi robia vo voľnom čase a žiaci 2. stupňa vytvárali plagáty s protidrogovou témou. Najlepšie práce boli vystavené v priestoroch školy. Aby si žiaci potrápili aj mozgové závity, boli pre nich pripravené besedy s pracovníkom CPPPaP - PhDr. P. Lörinczom a kvízové popoludnia pre 1. a 2. stupeň, ktoré boli zamerané na škodlivý vplyv fajčenia a užívania návykových látok na ľudské telo.

Na úspešnej realizácii aktivít sa podieľali nielen vyučujúci, ktorí ich pripravovali – Mgr. J. Krivušová, Mgr. D. Balážová, Mgr. J. Očkaiková, Mgr. F. Gallo, ale hlavne všetci žiaci školy, ktorí sa do nich aktívne zapojili. Všetkým patrí poďakovanie.

Testovanie

Ďalším krokom v našej spolupráci s Národným ústavom certifikovaných meraní a významným krokom smerom k modernizácii školstva bolo testovanie usporiadané 25. novembra 2015, v ktorom boli aj naši piataci testovaní zo SJL a matematiky v rámci celoslovenského testovania T5-2015. Účelom tohto preverovania vedomostí bolo zistiť, s akými vedomosťami prichádzajú žiaci na 2. stupeň. Zároveň učitelia i rodičia takto získajú prehľad o tom, akú úroveň vedomostí požaduje od žiakov ministerstvo školstva. Výsledky sa žiaci a ich učitelia dozvedia začiatkom januára 2016.

Záložka do knihy

V mesiaci október sa naši žiaci zapojili už do 6. ročníka česko-slovenského projektu Múdrosť ukrytá v knihách. Projekt bol zameraný na podporu čítania mládeže a prostredníctvom neho sa žiaci stali aj vzácnymi poslami priateľstva a dobrosrdečnosti medzi oboma národmi.

HĽA ČLOVEK

Kyberšikanovanie - 2. časť

Čo robiť

dôležité rady pre rodičov, ako chrániť dieťa pri používaní internetu, kyberšikanovaní

Prijmite fakt, že život vo virtuálnom priestore k vašim deťom patrí. Pokiaľ sa v ňom naučíte pohybovať, pomôže vám to pochopiť vaše dieťa.

Zaujímajte sa o to, čo vaše dieťa robí na internete. Dajte dieťaťu najavo, že za vami môže prísť s akýmkoľvek problémom.

Uvedomte si, že technické vymoženosti za kyberšikanu nemôžu – nemá zmysel ich deťom zakazovať. Na druhej strane deti, ktoré žijú vo virtuálnom priestore viac ako v tom reálnom, stávajú sa ohrozenejšími – podporujte u detí ich reálne aktivity.

Všímajte si, ako sa deti správajú, keď používajú mobil alebo internet. Všímajte si varovné znaky toho, že sa deje niečo neobvyklé, sledujte, ako sa dieťa správa pri internetovej komunikácii, vrátane jeho reakcie na vašu prítomnosť.

Premýšľajte o tom, kde mladí ľudia používajú počítač – je ťažšie si všímať správanie dieťaťa za zatvorenými dverami.

Nastavte na počítači rodičovskú kontrolu prostredníctvom hesiel na nevhodné stránky.

Vysvetlite deťom, že vo virtuálnom priestore ich čakajú aj riziká – vyberajte s ním bezpečné internetové prostredie. Naučte ich chrániť svoju identitu.

Používajte nástroje, ktoré vytvoril poskytovateľ služby; na Facebooku je možná napr. kontrola súkromia s obmedzením prístupu k úplnému používateľskému profilu (lišta so zámkou vpravo hore), taktiež je možné oznámenie nevhodného obsahu (hanlivého, rasistického a pod.).

Odporúčajte obetiam kyberšikany, aby si uchovávali kópie všetkých útočných e – mailov, textových správ a internetových aktivít. Môžu pomôcť pri identifikácii agresora.

Odporučte deťom, aby nevhodné správanie na internete nevracali rovnako, aj keď im to pripadá ako najlepšie riešenie. Odplata situáciu pravdepodobne len zhorší, navyše obeť kyberšikany sa v takomto prípade môže dopustiť porušenia zákona.

Odporúčajte deťom, aby problémy zo skutočného sveta nikdy neprenášali do virtuálneho priestoru. Je oveľa lepšie vyriešiť problémy osobne ako útočiť elektronicky.

Užívatelia by nemali prijať žiadosť o priateľstvo od človeka, ktorého nepoznajú.

Podporujte internetovú zodpovednosť a vždy zachovajte spôsoby správania, aké sa očakáva v reálnom svete.
Pomôžte mladým ľuďom kontaktovať dôveryhodnú osobu, s ktorou si môžu pohovoriť a ktorej sa môžu zveriť v prípade, že sa stanú obeťou kyberšikany.

Ohláste akúkoľvek internetovú šikanu na sociálnych sieťach poskytovateľovi služby. Pokiaľ sa na kyberšikanovaní podieľa žiak v škole, ohláste to v škole zodpovednej osobe (podľa výskumov až 78% agresorov je z rovnakej školy ako dieťa).

Pokiaľ dôjde na vážne vyhrážky, najmä ak zahŕňajú násilie, kontaktujte políciu. Uchovajte všetky dôkazy a poraďte sa s dôveryhodným dospelým.

Uvedomte si, že kyberšikana často úzko súvisí so šikanou tvárou v tvár. Spýtajte sa preto svojho dieťaťa, či mu niekto neubližuje aj inak ako v kyberpriestore.

Spracovala:
Mgr. Jurina Ferenčíková, CPPPaP Rožňava

Muzikoterapia

DIS. art. Dušan Zatroch

- pokračovanie z č. 3 -

HISTÓRIA

Už šamani využívali hudbu na vyháňanie chorôb z tela a v boji z úzkosťou zo smrti. Účinky hudby využívali už v starovekej Číne, Egypte, Grécku. V starom zákone nájdeme zmienky o vyliečení kráľa Saula z depresívnych stavov pomocou hry na harfu. V Egypte sa už 3000 rokov pred našim letopočtom plavili chorí po Níle na loďkách za doprovodu ukľudňujúcej hudby na jednoduché nástroje. Hudobnou terapiou sa zaoberali aj filozofi ako Pythagoras a Platón, Aristotela som už spomenul. V 17. až v 18. storočí dostala hudba názov „iatromusica“, iatrohudobníci chápali psychické zmeny ako následok fyziologických procesov. Rozvoj muzikoterapie sa zaznamenal po 2.svetovej vojne. V roku 1948 založil vo Švédsku Pontvik prvú školu zameranú na muzikoterapiu, v Rakúsku vzniklo v roku 1959 prvé výchovné a výskumné muzikoterapeutické centrum a muzikoterapia je tam na vysokej úrovni. Na Slovensku sa až v 60. rokoch 20. storočia začali zaoberať muzikoterapiou Karol Matulay a Ondrej Kondáš v psychiatrických liečebniach v Pezinku. Od roku 1975 sa venovala muzikoterapii v liečebnom ústave Mudr. Vitálová, ktorá svoje skúsenosti opísala v knihe s názvom „Muzikoterapia“, autorka dokumentuje liečivú silu hudby v rozličných životných situáciách. Ukazuje, ako je hudba schopná aktivizovať životnú energiu pacientov, ako ich prebúdza z prípadnej letargie, resp. vedie človeka k zamysleniu sa nad sebou, osobitne zdôrazňuje úlohu hudby v procese rekonvalescencie.

Pri výbere hudby sa zameriavam na výber hudby a jej použitie: na uvoľnenie a náladu-moderná hudba, etno hudba, frekvenčna hudba, meditatívna hudba zároveň používanie terapeutickych nástroj ako sú rôzne perkusívne, kovové a drevené nástroje. Na povzbudenie emócii je to klasická hudba -Mozart, Brams, Bach, Čajkovskij, Chopin atď., • charakteristiku hudby, a to pravidelný rytmus, farbu zvuku, harmóniu, mierne až pomalé tempo, monotónnosť

• u nás využívame hudbu na uvoľnenie a náladu, tóny , rytmus a melódia sa dostávajú prostredníctvom sluchu do veľkého mozgu a mozočku a ďalej do limbického systému, kde spätne ovplyvňujú pomocou endorfínov pocity, city a telesné funkcie, • hudbu vyberáme aj podľa zloženia pacientov, tu zohráva rolu vplyv mesta a dediny, vek, vzdelanie, prehľad o ich životných osudoch, ktorý je výsledkom vzťahu pacienta a sestry. Jedným slúžia piesne ako spomienky, či komunikačná pomoc, iným ako nositeľ náladovosti. Mnohí starí ľudia sú zvláštnym spôsobom spojení s hudbou napr. so šlágrami. S nimi sa často spájajú pekné spomienky na detstvo a mladosť. Muzikoterapia môže tieto spomienky na mladosť vyvolať a prepojiť s prítomnosťou, napr. Matuška.

AKO MUZIKOTERAPEUT ***celý proces vediem podľa danej situácii a skupine ľudí, ktorí sa zúčastnia terapie. Výber rôznych žánrov hudby a ich kombinácia súčasne z terapeutickými nástrojmi, aby sa hudba neopakovala, vyberám hudbu pre rôzne pôsobenie. Sledujem zúčastnených počas sedenia a spolupracujem s nimi. Na záver sa uskutočňujú precvičovacie cviky a otvorenia – komunikácia (ako pôsobila hudba, nástroje a vibrácia na celkový organizmus a vnútro).***

Milí priaznivci športu,
pozývam vás na **netradičnú športovú aktivitu.** Budeme sa venovať športu s názvom boccia (čítaj boča). Ide o paralympijskú disciplínu, v ktorej sa hráči snažia hodiť svoje loptičky bližšie k cieľu ako súper. Možno ste sa už stretli so športmi ako petanque alebo curling. Princíp boccie je podobný. Kým petanque sa hrá väčšinou v exteriéri, na prírodnom teréne, napr. štrku a curling zase na ľade, boccia sa hrá v interiéri na tvrdom hladkom povrchu, ako napr. palubovka **s mäkkými koženými loptičkami** plnenými sypkým materiálom.

Boccia je paralympijská disciplína a pôvodne bola navrhnutá pre ťažko telesne postihnutých hráčov. Bocciu môže hrať aj človek s vážnym zdravotným postihnutí, napr. aj človek ochrnutý od krku nadol, čo robí z boccie výnimočný šport. Kto by si vôbec vedel predstaviť, že človek s úplnou nehybnosťou končatín môže športovať!? Hráčom s vážnym telesným postihnutím takto boccia umožňuje zapojiť sa do diania v spoločnosti, ukázať, že napriek svojmu postihnutiu toho dokážu veľa, dáva hráčom motiváciu k aktívnemu životu, utužuje telo i ducha.

Avšak nielen hráči s telesným postihnutím sa môžu zapojiť do súťaženia v boccii. **Bocciu môže hrať každý** – zdraví ľudia, mentálne postihnutí , seniori, dospelí aj deti. Úžasnou vlastnosťou boccie je, že medzi hráčmi z týchto odlišných kategórií stiera hranice. Žiadny hráč bez hendikepu si nemôže byť istý výhrou len kvôli tomu, že má hendikepovaného protihráča. Často sa stáva, že hráč bez hendikepu prehráva. Boccia určená pre všetkých sa nazýva **integrovaná boccia** a je vhodným prostriedkom integrácie zdravotne postihnutých medzi populáciu bez zdravotného hendikepu.

Princíp boccie je jednoduchý: jedna strana má 6 červených loptičiek, druhá 6 modrých a do kompletnej sady lôpt patrí ešte jedna biela lopta. Hra začína hodením bielej lopty do ihriska jedným z hráčov. Potom sa hráči snažia hodiť svoju farebnú loptičku *čo najbližšie k bielej cieľovej lopte*. Poradie, v ktorom hádžu je dané pravidlom: *vždy je na rade ten, ktorý je ďalej od bielej*. Po vyhádzaní všetkých lôpt sa spočítajú lopty víťaza, ktoré sú bližšie k bielej ako súperove. V hre jednotlivcov sa hrajú 4 takéto kolá. Okrem hry jednotlivcov sa hráva aj v párach (dvaja proti dvom) a v tímoch (traja proti trom).

Slovensko je v boccii veľmi úspešné. Na Slovensku sa boccia hrá približne od roku 1996. Po prvý krát bola boccia uvedená na paralympiáde v roku 1984. Medzi posledné úspechy slovenskej reprezentácie patrí zlato a bronz z World Open 2015 v Kolumbii. Reprezentácia sa už klasifikovala aj na paralympijádu v Rio de Janeiro 2016. Na Slovensku prebieha ligová súťaž ako aj viaceré celoslovenské turnaje. Zatiaľ jediným klubom boccie na Východnom Slovensku je prešovský klub ZOM Prešov. V Rožňave sa uskutočnili dva ročníky turnaja v integrovanej boccii, druhý ročník už s medzinárodnou účasťou poľských hráčov. V Rožňave bocciu hrávajú v DSS Jasanima a Amália, v Dome dôchodcov ako aj v Psychiatrickej liečebni, kde bocciu využívajú ako doplnkovú liečebnú aktivitu.

Čo vám účasť na tejto športovej aktivite môže priniesť? Nenásilné precvičenie svojho tela, pookriatie na duchu, zážitok zo súťažnej atmosféry, stretnutie s priateľmi, objavenie novej dimenzie v oblasti športu.

Ak vás informácia o tomto športe zaujala, **príďte si bocciu zahrať.** Ukážku tohto športu, ktorú možno spojíme s miniturnajom – podľa počtu prítomných – plánujeme na január 2016 v priestoroch telocvične ZŠ alebo sály Obecného úradu. O konkrétnom termíne a mieste vás budeme včas informovať.

Podrobnejšie informácie o športe boccia celkovo ako aj o boccii v rožňavskom okrese môžete nájsť na stránke **www.parahry.sk.**

Mgr. Ondrej Bašták Ďurán

Týždeň zdravej výživy

pokračovanie zo strany 9.

Prvá polovica októbra sa v našej ZŠ niesla v znamení zdravej výživy. 6.10.2015 sme si pripomenuli Svetový deň jabĺk. Žiaci si mohli v priestoroch školskej jedálne prezrieť výstavku jabĺk, prečítať si zaujímavosti o zdraviu prospešnej konzumácii jabĺk a tí, ktorí sa stravujú v školskej jedálni, si po obede pochutnali na chutnom jabĺčku. Poďakovanie za prípravu jabĺčkového dňa a krásnej výzdoby patrí zamestnankyniam školskej jedálne.

Už tretí rok sa v našej ZŠ organizuje **Týždeň zdravej výživy**, v rámci ktorého sme sa zapojili do projektu „Hovorme o jedle“, ktorý sa realizoval pod záštitou Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory a centra znalostí o potravinách. Pre žiakov 1. stupňa boli pripravené súťažno-vzdelávacie aktivity k denným témam v rámci každej triedy. Žiaci 5. ročníka si formou kvízu zopakovali vedomosti o správnej výžive a o tom, čo by mali vo svojom jedálnom lístku redukovať. Šiestaci na hodinách literatúry tvorili krátke básnické formy na tému zdravie. Už tradičným a medzi žiakmi obľúbeným podujatím bola výroba vlastných ovocných a zeleninových šalátov a nápojov, na ktorých si pochutili nielen súťažiaci, ale aj deti z ŠKD a ich spolužiaci. Z realizovaných aktivít boli vytvorené prezentácie a metodické listy. Zapojili sme sa aj do výtvarnej súťaže „Chutné maľovanie“, v ktorej naši žiaci vytvorili 4 súťažné práce, a literárnej súťaže „Načo sú nám polia, sady“, do ktorej sa zapojili 2 žiaci. Týždňu zdravej výživy sa prispôsobili aj pracovníčky našej školskej jedálne zdravým jedálnym lístkom. Ďakujeme pani učiteľkám Mgr. J. Očkaíkovej, Mgr. D. Balážovej, Mgr. Ľ. Leškovej, Mgr. J. Krivušovej a všetkým žiakom, ktorí sa do podujatí aktívne zapojili.

Projekt DOMESTOS

V čase od 14.9. do 22.11.2015 sa naša škola zapojila do súťaže „Domestos pre školy 2“. Každých 14 dní bola zverejňovaná jedna aktivita na vylepšenie školských toaliet. Žiaci školy plnili predpísané aktivity, aby prispeli k ich zlepšeniu - celkovo ich bolo 5.

1. **Nezabúdame na umývanie rúk**
2. **Úspešný boj s baktériami**
3. **Na toaletách v našej škole žiadne baktérie nežijú**
4. **Zatvor ma, spláchni ma!**
5. **Vezmite všetky aktivity a prepojte ich dohromady**

V súťaži sa nám síce nepodarilo vyhrať hlavnú cenu, ale získali sme vedľajšiu výhru a to ročnú zásobu produktov DOMESTOS na celý rok zadarmo. Všetkým, ktorí nás v súťaži podporili, ďakujeme.

KÚTIK POLOMSKEJ HISTÓRIE

Radosti a starosti môjho detstva

V dnešnej uponáhľanej dobe sú medziľudské vzťahy značne pokrivené. Túžba po bohatstve sa stáva koreňom sváru, koreňom rodinných a susedských nepokojov. Ani rodina nedokáže dať istotu, ľudia sedia len pri televízii, mladí pri počítači, na ulici nestretnete človeka, niet s kým prehodiť pár úprimných slov - uponáhľaná doba.
Týmto Vám chcem priblížiť pár príkladov, ako sme žili voľakedy, keď si ľudia jeden druhého vážili, pomáhali si a delili sa aj o to málo, čo mali.

Keď moja mama piekla chlieb, tak z posledného cesta urobila dva posúchy, ktoré naplnila podusenými zemiakmi s bryndzou alebo cibuľkovou masťou. Dali sa piecť do peci po upečení chleba potom ich potrela masťou a ešte teplé pokrájala a podelila na taniere, ktoré sme ponosili po susedoch. Samozrejme, že susedia, keď piekli chleba, nám vrátili s ich posúchmi.

Pohreby sa v dedine robili doma na dvore a mŕtvy ležal v izbe až do pohrebu. Susedky napiekli doma koláče, navaril sa čaj s rumom, k tomu koláč a pozvala sa na kar celá ulica a všetka blízka ale aj veľmi vzdialená rodina z blízkeho alebo ďalekého okolia. Pri odchode ženy dostávali koláč na cestu.

V sobotu večer deti zobrali metly, vedrá a išli zametať ulicu a dvory. Cestu popolievali, aby sa neprášilo, pozametali, smeti odpratali. Po ceste chodili kravy na pole, ale aj husi sa chodili pásť do Martinkova, preto v nedeľu ráno, keď sa išlo do kostola, musela byť cesta čistá. Na ceste sa aj deti hrali a sedeli na obrubníku. Ženy v nedeľu po vešierny po obede si šli oddýchnuť na svoje miesto, kde mali aj stoličky a pletkovali do večera.

V zime, keď napadol sneh, v dedine nebolo žiadne auto, cesty nepluhovali, bol vyšliapaný v strede len úzky chodník, ktorým sme išli do dediny.

Pred Vianocami bol čas zabíjačiek. My deti sme večer radi nosili „okoštovať“ po rodine a susedoch obarkovú polievku, hurky, mäso a paprikovú slaninku. Raz som niesla „nienike“ do Martina výslužku a tak mi povedala: “Marinko, povedz materi, že mi poslala polievku, čo si hlavu umyla, kosť holú ako moje čelo, mäso, čo si prikryjem oko a hurky ako struky“ a pritom sa šibalsky usmievala. Až doma som prišla na to, že to len mňa prekárala a zároveň tým ďakovala za výslužku.

Potichu a v nábožnom duchu sme očakávali Vianoce, hoci chudobnejšie na hmotné statky, ale to bohatšie na duchovno a vzájomnú lásku a úctu medzi na mi, ***M. H.***

Pranie

V zime sä pred piklet dál stolok, na to kadieška a pod nú sä dal šelet. V piklete na peci sä varila voda. Do kadieški sä nakládlo prádlo - oplecká, gade, pändle, plachti, hantúchi a šicko šuô bulo z plátna. Na kadiešku sä uväzala plachotka a na nú sä to prelievalo. Na spodku na kadieške búl ďugov, tot sä vybral a voda stekala do šäfla, tá sä zas dala do harenka, a to sä tak opakovalo až kím nebúl zvárok hotoví. Pradlo sä vybralo do šäfla a išlo sä na potuok prať. Pralo sä na stolku s piestom, až kím nejšla s pradla šistá voda. Keď búl potuok zamerznutí, tak sä vyrúbala priebula. Tak sä zváräli aj prädená, aj plátno ak sä natkalo, ale to sä robilo už pri potuoku na jär. Zrobilo sä ohnisko, na to sä dal kotel šô sä tam voda varila. Mi deti zmo mali v toho radošť, lebo zmo nosili rôzgi, pod kotel. Ak sä platno vyzvárälo, potem sä bielilo na lúke, zvarok sä opakoval väc razi, až kím nebulo plátno biele. Keď sä vybielilo opralo, tak sä nosilo do manglu, potem už bulo pripravenie na šitie. zachovala **M. D.**

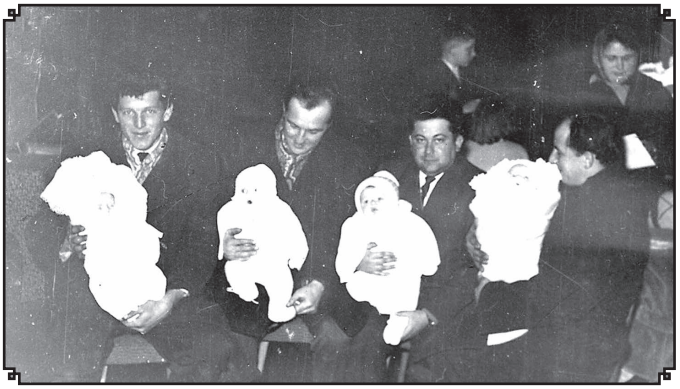

Čas minulý a predsa nedávny...

Ponúkame niekoľko pohľadov z našej zbierky, ktoré zachytávajú obdobie najkrajšie v živote človeka, dieťatko v rodine. Je pravdou, že matky sú viac zaťažené starostlivosťou a výchovou ako muži, no predsa sme medzi fotografiami našli niekoľko unikátov – ako muži s radosťou „varujú“ malé „uzlíčky“. Čo všetko dokáže sila lásky? Už v minulosti, aj u nás v Polome sme mali hrdých oteckov, ktorí to s malými deťmi zvládli.

Sníček

Otec môj, otec môj, taký sa mi sen sniel, že mi z pravej rúčky sivý sokol zletel. Snáriček, Snáriček, povedz mi ten sníček, že mi z pravej rúčky vyletel holúbček. „Umre tú mamička, alebo tatičko, alebo sestrička, alebo braček.“ Sluha náš, sluha náš, zapriahni dva kone, podo mňa sívečko, pod teba vranieho. A keď zmo už išli cez Hänskovskie pole, tie Hänskovskie zvony, ak tie smutne zvonä a jä som si myslel, že to na poludnie, a to mojej milej na smutné lúčenie. Prišiel som ku bráne, zaklopal na vráta, vyšla mi otvoriť tá jej matka stará. Ach synu môj, synu môj. Ak že ťä vítať mám, keď jä v mojom dome už viac dievky nemám. Vošiel som do chyži ona na stred chyži v bielom oblečená na márach vystretá.

spomienky od **Márie Madáčovej** z Gemerskej Polomy

Uspávanka

1.
Hajušky, belušky,
ne doma mamičky,
išli do doliny
nazberať maliny.

Hajušky, belušky
ne doma mamičky,
išli medzi briežky
nazbierať oriešky

2.
Búvaj že mi, búvaj,
anjelik maličký,
nedám si ťa, nedám,
za ten svet celučký.

Za ten svet celučký,
ani zahraj neba,
chcem dobrú Slovenku
vychovať z teba.

zachovala **M. H.**

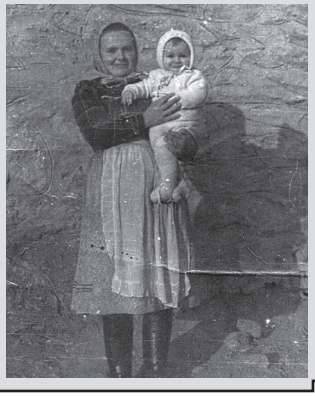

Dohovoríš sa a zasmeješ v polomskom nárečí? K. J.

Tie bambuchy z nižnie chyži furt takie rozbujdášenie, šteblo môresu nemajú.
Tie deti od susedov sú stále také neposlušné, štipku výchovy nemajú.

Nebaluj telo okolo tie šeškárni, bo si palce okaliešíš.
Nehraj sa s tou “šeškärnô“ bo si prsty poraníš.
(šeškären – stroj na sekanie (rezanie) slamy a trávy pre domáci dobytok)

Tú kvaku treba poťáhnúť a zahärtovať, vezmi ju a choť do šmitny.
Choď ku kováčovi, nech tú motyku trochu predĺži a zakalí.

Tale neblúzni takie gäbuziny, chto to má sluchať.
Netáraj také hlúposti, kto to má poslúchať.
Neviem, že mu telo tá brechanica chutí, ešte aj gamby má sinävie.
(brechanica – jeden z názvov domácej pálenky).

Skydál sä do hälbošiny, tušta ho museli za trakom ťähať.
Spadol do hlbokej priekopy, že ho museli za „trakom“ vytiahnuť.
(trak – povraz upletený z nastrihaných pásikov z handár).

Nárečové slová K.Z.

bläšäný plechový
cíl hranica medzi pozemkami
dežma delenie úrody pri prenájme(seno,obilie)
dräpať treba z neho ak z hrabenškami ťažko dačo dostať od neho
fickoš parádny mládenec, chlap
harajší hrkoce
kariki na špárôvni okrúhle platne na sporáku
kialítáš výstava, paráda, prezentácia (z maďar.)
kivetuje volá, láka
komiediäš cirkusant, komediant
krúchá chleba odkrajuje veľké krajce
kúpim ti carajku aj sať or nekúpim ti nič
má to za päť palce, šestú dlán ukradol dačo
ništ mu do ruki nepasuje nevie a nechce robiť
orsádzká cesta hradská
ortovať klčovať pole, medze
pajoda červík, larva
pingálka červenohnedá menšia krava (plemeno pinzgav)
pribiera sä ak lašní ku s.... dlho mu to trvá
sídlä sä vešia sa
šanec jarok pri ceste
šibenäk puberťák
šivaš, šiva, rina všivavý človek (ale aj nadávka spodina)
šlampaví čaptavý
špoce sä potkýňa sa
štachietka latka v plote (chudá žena)
tlápa pomalá žena
tlumáš tlmočník
úska babka skorocel kopijovitý (lieč.rastl.)

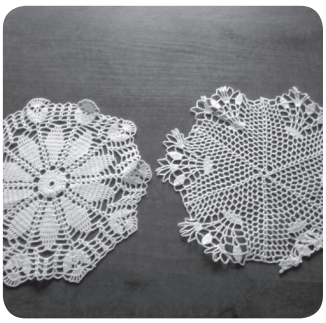

Všimli sme si

Prostredníctvom rubriky šikovné ruky v našich novinách, by som vám chcela predstaviť veľmi šikovnú pani ***Júliu Liptákovú,*** ktorá pri svojom krásnom veku, keď už ruky nepočúvajú a oči slabnú aj dnes rada poteší najbližších svojou ručnou prácou. S pani Júliou som sa ako mladá slečna bežne stretávala v dedine, ale bližšie som ich spoznala až keď som ich začala opatrovať. V jeden krásny zimný večer sme sa s pani Júliou začali rozprávať o ručných prácach a vtedy mi začali rozprávať svoj príbeh. Ako mladé dievča navštevovali meštiansku školu v Dobšinej, v ktorej mali povinne dvakrát do týždňa po dve hodiny predmet ručné práce. Základom pri háčkovaní bolo, aby ako učnice zvládli štráfi do skríň a kredencov a potom začali robiť dečky. Dečky sa robia podľa rôznej hrúbky pamutu a k tomu potom priradíme aj háčik. Čím je pamut hrubší, tým je háčik o číslo väčší. Tak ako voľakedy, ženy s istotou vzali do ruky niť, či bavlnku, tak aj dnes ju pani Júlia nenechá len tak v košíku, ale vždy schytí do ruky háčik a priadzu. Počas rozhovoru som sa dozvedela, že tejto starodávnej a pomaly aj zanikajúcej ručnej práci háčkovaniu sa venuje už od mladosti. Stále sa snaží vytvárať dečky, ktorými si skrášľuje svoj príbytok a rozveseľuje svojich najbližších. Námety si vytvára sama a každá dečka je iná. Všimla som si, že babka má aj svoj príbytok skrášlený svojimi dečkami. Pani Júlia mi ukázala svoju bohatú zbierku dečiek a verte mi bolo sa načo pozerať. Rôzny tvar, veľkosť, ba aj tematika. Je čas Vianoc, všetci si prajeme pohodu a lásku, no a ja pani Julke samozrejme to isté, a pridám i priehrštie zdravia, aby svetlo sveta uzreli nové a nové dečky, či výšivky. Ďakujem pani Júlii Liptákovej za rozhovor a možnosť dozvedieť sa o jej výnimočnej ručnej práci.

Taká maslá fintička, s ktorou sa pani Julka rada s nami podelí: Uháčkovanú dečku namočiť do studeného mlieka, nechať 24 hodín namočenú a potom ju vytiahnuť na lopár, polial' nevyschne.

napísala **Alenka Švecová**

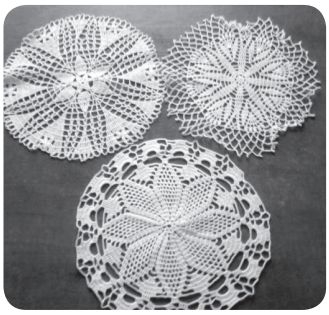

Dňa 2. 11. 2015 sa dožil 80 rokov dlhoročný člen našej organizácie pán **Vladimír Kniška** a dňa 8. 11. 2015 sa dožila 75 rokov členka výboru našej organizácie pani **Oľga Štrbová**. Obidvom jubilantom srdečne blahoželajú a prajú ešte veľa pokojných rokov, elánu a životného optimizmu členovia a výbor našej základnej organizácie. **J. C.**

Klub dôchodcov v spolupráci s obecným úradom v obci pripravil dňa 16. 10. 2015 priateľské posedenie pre našich seniorov. Pani Zuzana Kalinová privítala prítomných a oboznámila s obsahom posedenia. Programom sprevádzala pani učiteľka Mgr. Beatrix Trojanová, ktorá pohladila naše duše krásnymi slovami. Deti materskej a základnej školy predviedli pekný program. Zazneli verše, spevy a tance. Pán starosta Ing. Miroslav Michalka pozdravil všetkých prítomných, zaželal nám dobrého zdravia, pohody a veršami nám poďakoval za našu prácu, za to, že sme tu a pomáhame svojim rodinám. Po večeri, ktorú nám pripravil pán Juraj Breznen s pánom Ondrejom Valkom sme sa pozdravili a odišli do svojich domovov.

Bože môj. Komu to povedať? Nikto ma nechce počúvať. Že ubúda mi už síl. Nevládzem. Už dobre nevidím. Sluch - ide kdesi do ticha. Na listoch života píše sa nová rubrika - depresia. V úzkosti pridlho čakám na dobré slovo. Všetko je inak. Nič už nie je tak, ako bolo. Na dvere klope mi staroba. Pst! – ani muk - to je ona. Neotvorím! Pre nikoho nie som doma. Tak ako po búrke steblo trávy, či poľný kvet zodvihnem hlavu sklonenú, vyrovnám skrivený driek. Veď život krásny je pre každý vek. Ďakujem za každý nový deň a vodu, za vzduch, za zeleň, za každý kúsok chleba, čo ako manna padá mi z neba. Ďakujem.

Po mnohých rokoch sa podarilo nájsť posledné miesto odpočinku nášho rodáka – Juraja H a t v a n í k a, ktorý počas slovenského národného povstania bol povolaný do vojny a domov sa viac nevrátil... Príbeh smutný, avšak veľmi skutočný. Ako 22 ročný padol na Dukle, no nikdy jeho rodina nevedela, kde sa jeho posledné miesto odpočinku nachádza. Až teraz – pri poslednom putovaní našich členov základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v našej obci, pri kladení vencov na Dukle, dňa 04. 10. 2015, náhodne odhalili na pamätnej tabuli pamätníka, avšak zo strany poľskej, meno nášho rodáka Juraja Hatvaníka, ktorého márne rodina roky beznádejne hľadala. Zo spomienok rozprávania príbuznej z našej obce pani Juliány Breznaníkovej sme sa dozvedeli, že nebohý Juraj bol na Dukle (v záhrade v zákopoch, kde sa o vojakov starali) rozstrieľaný plnou dávkou z nepriateľskej zbrane.

Spoločne s Jurajom narukoval do vojny aj jeho brat **Štefan Hatvaník,** ktorý je pochovaný v Martine, priženený bol v neďalekej obci Henckovce, kde má aj pamätnú tabuľu a ktorý zomrel ako 24 ročný. Mama oboch bratov po oznámení, že obaja synovia jej zahynuli veľmi ochorela, neskôr aj zomrela. Pravdepodobne oboch synov Juraja a Štefana poslednýkrát videla, keď ich vyprevádzala na vlak do vojny. Vtedy sa Juraj takto s pani Julkou, ešte dievčaťom lúčil: ***„Kým prídem domov, ta už budeš veľká“,*** - posledné slová, ktoré jej povedal.

informácie a fotografiu zozbieral **Ondrej Greško**

Dňa 3.12.2015 Klub dôchodcov v Gemerskej Polome pripravil pre svojich členov predvianočné posedenie. Pri tejto príležitosti sme pripravili aj výstavku prác našich členov spojenú s predajom. Naše sedenie pozdravil podpredseda OV Jednoty dôchodcov na Slovensku pán dr. Ján Klobušník a člen výboru pán Ján Gallo, ktorí nás oboznámili s činnosťou Jednoty. Pri zvukoch vianočných melódií sme sa navečerali, porozprávali a pobudli domov.

Oľga Štrbová

V OBCI MÁME NOVÚ GENERÁCIU „ZLATÝCH" FOLKLORITOV AJ DVOJNÁSOBNÉHO LAUREÁTA

Rok 2015 bude pre našich folkloristov určite pamätným. Takmer celý sa niesol v znamení folklórnych súťaží, v ktorých uspeli nielen členovia folklórnej skupiny Dolina, ale aj tí najmenší.

Detský folklórny súbor Bambuchy patrí medzi najlepšie kolektívy v okrese

V máji 2015 zvíťazil DFS Bambuchy s programom „Na chleba sä ťäško robí" v okresnom kole súťaže detských folklórnych súborov v Rožňave a v krajskom kole usporiadanom v obci Buzica neďaleko Moldavy nad Bodvou obhájili naši malí folkloristi Zlaté pásmo. Tieto úspechy sú o to cennejšie, že prišli s piatym výročím založenia súboru, ktoré deti spolu s rodičmi na záver školského roka oslávili viac ako polhodinovým programom v sále kultúrneho domu. Veľkým potleskom bolo ocenené ich vystúpenie na folklórnom festivale Rejdová a o tom, že sa im darí zvládať nielen polomské tance a detské hry, svedčí úspech Barbory Priesterovej a Branislava Chochola, ktorí v súťaži tanečníckych schopností na Košických folklórnych dňoch 2015 predviedli tance zo Zámutova, za čo získali ocenenie „veľmi dobrí tanečníci". Po nástupe nových členov od septembra 2015 sa folklórny súbor pripravuje na vystúpenia, na ktoré sa môžu diváci tešiť v ďalšom roku.

Folklórna skupina Dolina po druhýkrát vo svojej histórii získala najvyšší titul

O tom, že folklórna skupina Dolina patrí medzi úspešné a aktívne folklórne kolektívy svedčí hneď niekoľko významných momentov roka 2015. Prvým je mimoriadne vzácny úspech skupiny a to víťazstvo vo všetkých troch kolách súťaže folklórnych skupín „Nositelia tradícii" – v apríli v Dobšinej v okresnom kole, v júni na Spišskom salaši neďaleko Spišského hradu v krajskom kole a v októbri v Dolnej Súči pri Trenčíne v celoštátnom kole. Titul Laurát celoštátnej prehliadky folklórnych skupín získala skupina za pásmo „O polnoci na svadbe", pričom počas osemnásťročnej existencie skupiny je to už po druhýkrát, kedy bola skupina ocenená najvyšším titulom. Nemalým úspechom bolo aj tohtoročné účinkovanie na najväčšom folklórnom festivale na Slovensku vo Východnej, kde sa naši folkloristi podieľali na realizácii troch programov, vrátane galaprogramu, i už tradičné účinkovanie na folklórnom festivale v Rejdovej a na Polomských dňoch, tentoraz v horehronskej Polomke. Zlatým klincom roka 2015 bola v mesiaci december realizácia dvoch celovečerných programov „Polomská svadba" a „Náš svet", o čom svedčí aj skutočnosť, že už týždeň pred slávnostnou premiérou bola miestna kinosála plne obsadená. Na atmosféru, ktorú naši folkloristi, spoločne s obecenstvom, počas predstavenia vytvorili, sa dá len ťažko zabudnúť. Zároveň sa na záver roka do tlače dostáva aj pripravovaná publikácia „Svadba v Gemerskej Polome", ktorá svojim obsahom doplní už vydaný hudobný album „Polomská svadba".

Ďakujeme za pekné zážitky a podporu všetkým členom folklórnej skupiny Dolina a detského súboru Bambuchy, ľudovej hudbe Ondreja Hlaváča a harmonikárovi Stanislavovi Gunárovi, obecnému úradu v Gemerskej Polome, Ministerstvu kultúry SR a v neposlednom rade všetkým priaznivcom polomského folklóru. Tešíme sa na stretnutia s vami v roku 2016. **V. Vnenčák**

Cudzinec

Prechádzaš sa po krajine,
kde je všetko trochu iné.
Opustil si svoju zem,
za prácou si prišiel sem.

Ľudia vravia inou rečou,
no na to si rýchlo zvykneš.
Robotu máš, to je niečo,
teraz si už neoddýchneš.

Dni tam letia ako voda,
no srdcom si stále doma.
Myslíš na svoju rodinu,
na to ako si tam žijú.

Myslíš, či tá tvoja mama
nezostává dlho sama.
O rodinný krb sa stará,
za ňou bežať sa ti žiada.

Úprimnosť jej z oči žiari,
pomôcť vo všetkom sa snaží.
Zniesla by aj modré z neba,
pre svojho syna, pre teba.

Ako sa otcovi darí,
roboty ma vyše hlavy.
Usilovný človek, znalý,
každý kamarát ho chváli.

Má on veľmi dobré srdce,
vždy pomôže, poradí.
Šikovnosť a zručnosť v ruke,
všetko spraví, opraví.

„Vy rodičia moji drahí,
buďte šťastní, buďte zdraví.
V láske spolu nažívajte
a nikdy sa nehádajte.

Hádam príde lepšia doba
a ja sa k vám vrátim znova.
Nech je otvorená brána,
mám vás rád oco a mama.„

Myslíš na starých rodičov
a na celú rodinu,
a v predstavách v tých sa
vznášaš ponad rodnú dedinu.
Akých milých, dobrých ľudí
si tam doma zanechal,
no spomienky na to dobré
si si v srdci ponechal.

Myslíš aj na rodnú hrudu,
kde generácie,
tvojich predkov žili.
Čo s pomocou svojho umu,
pravdu a úprimnosť si ctili.

No mnoho Slovákov
vždy po svete blúdilo,
ťažko sa tu žije,
aj ťažko sa žilo.
Však toľko Slovákov
je vo svete všade,
ako je v jeseni lístia na záhrade.

Širym svetom blúdiš,
cudzincom sa stávaš
a svojej krajine
iba z diaľky mávaš.
Koho ste zvolili,
tí nech tam panujú,
no mne tí zlodeji,
mne vládnuť nebudú!

Si chytrý, šikovný,
robiť sa nebojíš,
aj poctivou prácou
na chleba zarobíš.
No samota nie je
spoločník najlepší,
mať tu svojich známych,
bol by si kľudnejší.

Občas stretneš Čecha,
Poliaka či Rusa,
desiatky jazykov
v uliciach pletú sa
a plno exotov.
z exotických krajín,
denne kolo teba
ulicou sa valí.

Cítiš sa ako strom čerstvo presadený,
prichádzaš z roboty, mokrý, unavený.
Vianoce osláviš bez svojej rodiny,
silvestruješ v nočnej do šiestej hodiny.

Niekto ti závidí, máš veľa peňazí,
povedz mu poď so mnou,
dych mu to vyrazí.
Z niečoho žiť musíš, kolotoč sa toči,
ty vieš čo sa sluši, no kedy zoskočíš?

Báseň je zo zbierky básní s názvom **Dekadencia,** ktorú knižnici venoval mladý autora z našej obce **Mgr. Tomáš Dovčík.** Knihu si môžete vypožičať v našej knižnici. Nájdete tu básne, ktoré oslovia svojou bezprostrednosťou, jednoznačne citom a chytia za srdce. Ďakujeme.

A stránky sa postupne zaplnili...

Myšlienka, tajné prianie, sen, skutočnosť – možno niečo z toho bolo počiatkom periodika pod názvom Polomské noviny. Najskôr to boli štyri strany aktualít, fotografií a neskôr sa natoľko zapáčili, že sa začali tvoriť nové rubriky, pridávali sa témy. Stranou neostali ani šikovní ľudia zo školy, či škôlky. Zapojili sa i ľudia z dediny, ktorí najskôr nesmelo, no neskôr perfektnými nápadmi doplnili každé číslo novín. Prvým učiteľom bol pán ***Juraj Kováč*** z tlačiarne Roven v Rožňave, ktorý nás naučil základy a kde sa tlačili noviny prvé roky. Neskôr sme sa opäť zdokonalili a zároveň sme prešli tlačiť naše noviny do spoločnosti pod názvom OTOPRINT. Tu sme sa mnohému priučili a veľmi nás tešilo, keď majiteľ tlačiarne pán ***Oto Kováč*** s hrdosťou vystavoval a ukazoval naše noviny iným, ktorí sa snažili mnohému napodobniť naše noviny. V súčasnosti veľkou oporou a grafičkou zároveň je dcéra nebohého polygrafika ***Anička Kováčová***, ktorá opäť priniesla novátorské prvky do našich novín. Dnes majú svoju ustálenú štruktúru, obsahovo sú pestrejšie, každý príspevok či fotografia majú svoju hodnotu, sú v mnohom faktografickým údajom, zmenšil sa formát a zväčša každé číslo má osemnásť strán. Sú svedectvom, kde sa každý chce naučiť tvrdo pracovať a mať skvelé sny. Prvotnú myšlienku vydávať obecné periodikum s pravidelnou periodicitou mal bývalý starosta obce pán ***Ján Chanas***, ktorý si iste aj dnes rád prečíta Polomské noviny.
Nech sú aj naďalej príjemným spoločníkom pre všetkých, ktorí im prajú a nimi nepohrdnú a vždy netrpezlivo očakávajú nové vydanie. V tomto čase sviatočnom prajeme prežitie pokojných Vianoc v teple domova aj s týmto jubilejným výtlačkom.

Dana Červenáková

20. výročie Polomských novín

Toho roku si pripomíname 20. výročie založenia Polomských novín. Keď sa zamyslíme nad samotnými novinami, máme dve možnosti ako sa na ne pozerať. Buď zo strany čitateľa alebo zo strany opačnej – z pohľadu tvorcu príspevkov. Ja som si vyskúšala obe protichodné pohľady. Pre mňa ako 14 ročné dievča to bola výzva napísať nejaký príspevok do novín. Príspevok, ktorý si prečíta množstvo ľudí a je pod ním moje meno. Myslím, že to bola pre mňa dobrá skúsenosť, a preto som rada, že v našej obci existuje možnosť prejaviť sa aj takýmto spôsobom. Každého autora poteší, keď v ruke drží noviny aj s jeho príspevkom. Na druhej strane, ako čitateľka, stále rada listujem v ešte voňavých novinách a čítam, čo sa udialo. Myslím, že pred 20. rokmi sa v Gemerskej Polome začala pekná tradícia vo vydávaní novín, preto chcem zaželať redakcii veľa chuti do ďalšej práce, mnoho prispievateľov a tiež aj spokojných čitateľov. Nech sa táto tradícia zachová na veľa, veľa rokov!

Maťka Tomášiková, študentka VŠ

Vianoce maľované pieskom

V adventnom čase sme prežili krásne chvíle na vystúpení s názvom „Vianoce maľované pieskom“. Mnohí tam šli s očakávaním, čo to vlastne bude, keďže doteraz nevideli maľovanie pieskom. Umelkyňa z Ruska Eva Aibaz nám svojim umením spríjemnila predvianočný čas a uprostred zhonu sme mohli prísť na iné myšlienky. Jej obrazy, ktoré sa pred nami vytvárali a vzápätí menili na čosi nové, nás zohriali pri srdci. Vystúpenie bolo pripravené dopoludnia pre žiakov a učiteľov našej základnej školy a tiež materskej školy. Večerné predstavenie bolo pre verejnosť. Na záver večerného predstavenia vystúpil spevokol z Chyžného. Počas ich piesne „Sen vianočný, sen zázračný“ Eva vytvorila úžasný obraz nášho Evanjelického kostola a fary. Domov sme sa rozchádzali s krásnymi obrazmi Vianoc vrytými hlboko v našich mysliach. Tí, ktorí neprišli, môžu ľutovať, že prišli o jedinečný zážitok. Ďakujem za pomoc Obecnému úradu, pánovi starostovi, Základnej škole, Materskej škole a kvetinárstvu pani Edity Bodnárovej. Najväčším poďakovaním bol obrovský aplauz, ktorý v závere Eva Aibaz zožala. Srdečná vďaka všetkým a najmä Pánu Bohu!

Mgr. Janka Maťová, evanjelická farárka

Také malé výročie

Je to už dvadsať rokov, čo v našej obci vyšiel prvý výtlačok Polomských novín. Prvý výtlačok bol na šiestich stranách a obsahoval správy o činnosti v obci z každej oblasti spoločenského života – obecné zastupiteľstvo, kultúra, šport, škola. Vyšiel z iniciatívy bývalého starostu. Odvtedy si noviny získali dôležité miesto medzi občanmi a predstaviteľmi obce. Noviny sa rozrástli, dnes vychádzajú s výtlačkom až 18 strán. Občania sa začali viac zaujímať o dianie v obci, a teraz je už prirodzené, že do novín prispievajú svojimi článkami. Noviny si získali svoje renomé - čo však mnohí nevedia, že za nimi sa ukrýva mravenčia práca pani knihovníčky a redaktorky zároveň, ktorá spoločne s vedúcou tlačiarne, tiež pochádzajúcu z našej obce, pracujú na tom, aby boli občania spokojní aj niekoľko týždňov. Sú to nervy, lebo sa pravidelne stáva to, že už hotové noviny treba upravovať, lebo niekto tam chce dať svoj príspevok, ale oni to pre nás vždy zvládnu. Preto do druhej dvadsiatky želajme, aby bola aspoň taká úspešná ako tá predošlá.

čitateľ a občan obce
Štefan Dovica

Polomským novinám

Polomské noviny máte jubileum, veď už dvadsať rôčkov do každého domu správy prinášate o našej dedine, aby sme vedeli čo nové sa deje. Kto sa nám narodil a kto zase umrel, slávil jubileum, zosobášiť sa chcel. Poučné sú články našich odborníkov, z kultúry, zo športu, zo života žiakov. Dve rozsiahle strany rozpočet pohltia, zo zastupiteľstva čerstvé správy frčia. Ako sa čo plní a kde treba ubrať, aby sme nemuseli euríky žobrať. Ani naši farári nedajú sa núkať, pri cirkevných sviatkoch ich články môžeme čítať. “Polomské nárečie, aj to tu nájdete, príbehy z dávnych čias, aj čo uvaríte. Vyrástli ste z plienok, ste už dospelé, aj objemom zväčšili sa, a to je skvele. Že nie ste len také hocijaké noviny, to Vás už pred rokmi dávno ocenili. Nech sa darí všetkých ľuďom čo Vás zostavujú, to Vám z úprimného srdca Polomci želajú.

MZ

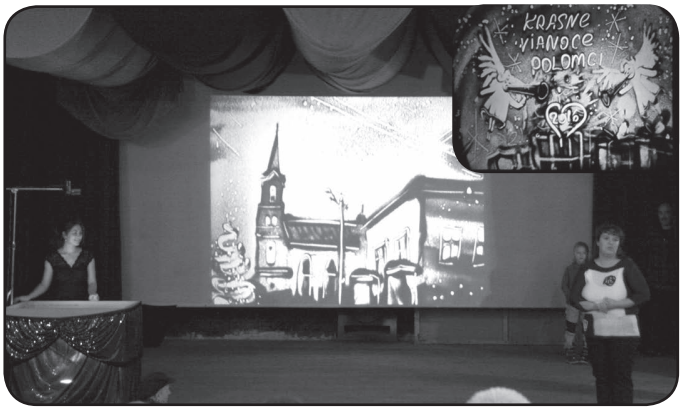

POZVÁNKA

Stolnotenisový klub v spolupráci s obecným úradom zorganizujú **dňa 10. januára 2016** stolnotenisový turnaj **O pohár starostu obce,** ktorý sa uskutoční v telocvični pri ZŠ. Je to už XXIV. ročník, na ktorý Vás organizačný výbor pozýva. Tak ako po minulé ročníky aj teraz máme prisľúbenú účasť družstiev z extraligy (Vranov n/T, Kysucké Nové Mesto, Geológ Rožňava), z 1. ligy Košice a ďalšie. Z hráčov sú to reprezentanti SR – Šereda P., Valuch A.,Figeľ J a i. Začiatok turnaja je naplánovaný na 9.30 hod. Tešíme sa na vašu účasť a prežite pekný športový zážitok. **organizačný výbor**

4. liga Spiš – G e m e r

1. kolo ▸ STK G. Poloma - Geológ Rožňava „D“ ▸ 5 : 13
body ▸ Trojan M. 2, Trojan J. 1, Leitner W. 1, Gajdoš J. 1
2. kolo ▸ STO BBF Spišská Nová Ves „B“ - STK G. Poloma ▸ 9 : 9
body ▸ Trojan M. 3, Baláž Š. 2,5, Leitner W. 2,5, Černický M. 1
3. kolo ▸ STK G. Poloma - ŠKST Spišské Vlachy „B“ ▸ 8 : 10
body ▸ Trojan M. 4,5 , Leitner W. 2,5 , Trojan J. 1
4. kolo ▸ STK G. Poloma - TJ Baník Mlynky ▸ 9 : 9
body ▸ Baláž Š. 3, Trojan M. 2, Leitner W. 1,5 , Černický M. 1,5 , Trojan J. 1
5. kolo ▸ S. T. K. Plešivec - STK G. Poloma ▸ 2 : 16
body ▸ Baláž Š. 4,5, Trojan M. 4, Černický 3, Leitner W. 2,5, Trojan J. 2
6. kolo ▸ STK G. Poloma - ŠK Harichovce ▸ 14 : 4
body ▸ Trojan M. 3,5, Leitner W. 3,5, Baláž Š. 3,5, Černický M. 3,5
7. kolo ▸ STŠK Obec Hrabušice - STK G. Poloma ▸ 11 : 7
body ▸ Trojan M. 3, Leitner W. 3, Baláž Š. 1
8. kolo ▸ STK G. Poloma - OŠK Arnutovce ▸ 9 : 9
body ▸ Trojan M. 4,5, Leitner W. 3,5, Trojan J. 1
9. kolo ▸ ŠK MPC Spišská Nová Ves - STK G. Poloma ▸ 11 : 7
body ▸ Trojan M. 2, Černický M. 2, Leitner W. 2, Baláž Š. 1
po 9. kole sme na 9. mieste

5. liga G e m e r

1. kolo ▸ STK G. Poloma B – ŠKST Gočovo ▸ 14 : 4
body ▸ Trojan M. 4, Trojan J. 3,5, Černický M. 3,5, Gajdoš J. 3
2. kolo ▸ TJ Tatran Betliar - STK G. Poloma B ▸ 8 : 10
body ▸ Trojan M. 3,5, Trojan J. 3,5, Černický M. 2, Gajdoš J. 1
3. kolo ▸ STK G. Poloma B - STO Hrhov ▸ 17 : 1
body ▸ Černický M. 4,5, Trojan J. 4,5, Gajdoš J. 4, Trojan M. 3,5, Černická A. 0,5
4. kolo ▸ ŠKST Slavošovce - STK G. Poloma B ▸ 1 : 17
body ▸ Trojan J. 4,5, Černický M. 4,5, Trojan M. 4,5, Gajdoš J. 3,5
5. kolo ▸ STK G. Poloma B - S.T.K. Plešivec B ▸ 15 : 3
body ▸ Trojan M. 4,5, Černický M. 4,5, Gajdoš 3, Černická 2,5, Ďurán M. 0,5
6. kolo ▸ TJ Lokom Dedinky - STK G. Poloma B ▸ 4 : 14
body ▸ Trojan M. 4, Trojan J. 4, Černický M. 4, Gajdoš J. 2
7. kolo ▸ STK G. Poloma B - ŠK Henckovce B ▸ 12 : 6
body ▸ Trojan J. 4,5, Trojan M. 4,5, Černický M. 3
8. kolo ▸ MSTO Dobšiná - STK G. Poloma B ▸ 2 : 16
body ▸ Trojan M. 4,5, Trojan J. 4,5, Černický M. 4,5, Gajdoš J. 2,5
po 8. kole sme na 1. mieste
pokračovanie na str. 18

Hľadáme nových členov Šachového klubu Gemerská Poloma

Dňa 2. 9. 2015 vzniklo registráciou na Ministerstve vnútra Občianske združenie Šachový klub Gemerská Poloma. Jeho cieľom je podpora šachu v regióne G. Polomy a jej okolia. Zakladajúci členovia OZ ŠK GP sa už tri roky zúčastňujú Gemerskej šachovej ligy, ako aj rôznych turnajov organizovaných v našom regióne. Na zakladajúcej členskej schôdzi, ktorá sa uskutočnila 11. 10. 2015 boli zvolení **členovia Výkonného výboru** – predseda Ondrej Bašták Ďurán, podpredsedovia Maximilián Černický st. a Róbert Szaszák a kontrolór Ján Gál. K založeniu občianskeho združenia nás viedla potreba byť organizovaní v organizácii s právnickou subjektivitou, aby sme našu činnosť mohli zefektívniť a získať aj materiálne zázemie na naše aktivity. ***K hlavným cieľov nášho združenia na najbližšie obdobie patrí:*** ❶Zabezpečenie šachových súprav a hodín na tréningové a súťažné aktivity našich členov ❷ Účasť na Gemerskej šachovej lige 2015/16 ❸ Zorganizovanie jedného kola Gemerskej šachovej ligy v G. Polome ako hostitelia ❹ Šachové tréningy členov klubu, na ktorých by si mohli zahrať navzájom a venovať sa štúdiu šachu ❺ Šachové krúžky pre začiatočníkov, zamerané hlavne na mládež. Ak by ste sa chceli stať naším členom a zúčastňovať sa niektorých z nami plánovaných aktivít, ozvite sa na kontaktoch uvedených nižšie. Ak máte záujem sa dozvedieť o našej činnosti viac navštívte našu webovú stránku. **Uvítame akúkoľvek sponzorskú podporu** nášho klubu. Sponzorom ponúkame uverejnenie ich loga a kontaktných údajov na našej webovej stránke ako aj na všetkých tlačových materiáloch, týkajúcich sa podporených aktivít klubu.

Občianske združenie Šachový klub Gemerská Poloma, Pionierov 607, 049 22 Gemerská Poloma, IČO: 45793239, b. ú.: 2900893608/8330.
K o n t a k t: 0949737 543, oz.sach.gp@gmail.com, www.sachovyklubgp.estranky.sk

Šachový klub Gemerská Poloma vás pozýva na pravidelné šachové štvrtky ▸ každý štvrtok od 16:00 do 19:00 v priestoroch Obecného úradu G. Poloma, **kde budeme:** hrať šachové partie, venovať sa výuke šachu, analyzovať šachové partie, pripravovať sa na Gemerskú šachovú ligu. Záujemcovia o šach na súťažnej úrovni sa môžu stať členmi nášho klubu, ktorí sa zúčastňujú Gemerskej šachovej ligy.

Termíny jednotlivých kôl GŠL sú nasledovné: ❄ 3. kolo ▸ 16.01.2016, JRD Revúca ❄ 4. kolo ▸ 13.02.2016, Obecný kaštieľ Kráľ ❄ 5. kolo ▸ 05.03.2016, Obecný úrad G. Poloma ❄ 6. kolo ▸ 09.04.2016, Kultúrny dom Betliar ❄ 7. kolo a bleskový turnaj ▸ 23.04.2016, Kultúrny dom Štítnik. píše **Ondrej Bašták Ďurán,** predseda ŠK GP

pokračovanie zo str. 17

6. liga G e m e r

1. kolo ▸ STK G. Poloma C - voľno
2. kolo ▸ STK G. Poloma C - STK Baník Rakovnica ▸ 7 : 11
body ▸ Ďurán M. 3, Černická A. 2, Romok O. 2
3. kolo ▸ voľno - STK G. Poloma C
4. kolo ▸ STK G. Poloma C - STK Honce B ▸ 9 : 9
body ▸ Černická A. 4, Romok O. 3, Ďurán M. 2
5. kolo ▸ obec Čierná Lehota - STK G. Poloma C ▸ 18 : 0 k
6.kolo ▸ STK G. Poloma C - Geológ Rožňava E ▸ 12 : 6
body ▸ Ďurán M. 4,5, Černická A. 4, Romok O. 3,5
7. kolo ▸ STK Sokol Krh. Podhradie - STK G. Poloma C ▸ 7 : 11
body ▸ Romok O. 4,5, Černická 4, Ďurán M. 2,5
8. kolo ▸ voľno - STK G. Poloma C
9. kolo ▸ STK Baník Rakovnica - STK G. Poloma C ▸ 10 : 8
body ▸ Romok O. 4, Černická A. 2, Ďurán M. 2

2. liga starší žiaci Spiš – G e m e r

1. turnaj v Gemerskej Polome: 18. miesto ▸ Tengely Mate, 23. miesto ▸ Ferenčík Matúš, 26. miesto ▸ Blaško Marek Patrik, 27. miesto ▸ Blaško Samuel.

2. turnaj v Letanovciach: 15. miesto ▸ Matúš Ferenčík , 18. miesto ▸ Matej Tengely, 23. miesto - Patrik Marek Blaško, 25. miesto - Samuel Blaško.

po 2. turnaji sme na 8. mieste

R o z p i s využívania telocvične k decembru 2015

Pondelok
19:00 – 20:00 ❄ Aerobic – ženy (L. Bronďošová)
Utorok
17:00 – 19:00 ❄ Stolnotenisový klub (J. Galajda)
20:00 – 22:00 ❄ Futbal (Š. Greško)
Streda
18:00 – 20:00 ❄ Štátne lesy Betliar (Ľ. Arvay)
Štvrtok
17:00 – 19:00 ❄ Stolnotenisový klub (J. Galajda)
20:00 – 22:00 ❄ Futbal (Š. Greško)
Piatok
16:30 – 18:00 ❄ Futbal (M. Maťo)
17:30 – 20:30 ❄ Stolnotenisový klub (J. Galajda)
Sobota
17:00 – 19:00 ❄ Stolnotenisový klub (J. Galajda)
Nedeľa
09:00 – 15:00 ❄ Stolnotenisový klub (J. Galajda)
15:00 – 17:00 ❄ TJ Tatran Betliar (L. Kováč)
20:00 – 22:00 ❄ Futbal (Š. Greško)

Prípravka Gemerská Poloma

Futbalový klub TJ Družstevník Gemerská Poloma sa síce začiatkom septembra odhlásil zo súťaže, a tak v tejto sezóne nepokračuje reprezentovaním obce, napriek tomu však najmenší futbalisti z Gemerskej Polomy obec vzorne a úspešne reprezentujú. Po letnej príprave totiž nastúpili do súťaže okresných prípraviek. Po vylosovaní skupín sa naši prípravkári dostali do skupiny spolu s prípravkármi z TJ Pača, Baník Nižná Slaná a Bemifo Rožňava. Nakoľko do súťaže nenastúpil klub z Pače, ostali v skupine len 3 družstvá. Súťaž prebiehala formou turnajov a to vždy v sobotu, kedy sa podľa dohody tieto turnaje konali vždy v inom domovskom klube. Prvý turnaj sa konal na upravenom, ale rozmočenom ihrisku v daždivom počasí v Gemerskej Polome, kde v prvom zápase naši domáci zvíťazili nad družstvom z Nižnej Slanej v pomere 2:0. Bemifo Rožnava - G. Poloma 0:0, Nižná Slaná - Bemifo Rožnava 1:1. ***Boli ocenení a vyhlásení hráči turnaja: najlepší hráč: Matúš Ferenčík, najlepší strelec: Juraj Koltáš a najlepší brankár turnaja: Miroslav Maťo ml.*** Touto cestou by som chcel poďakovať Marekovi Vaisovi za zodpovednú prípravu ihriska ako aj ostatných priestorov pre realizáciu turnaja a taktiež by som rád poďakoval rodičom za pomoc pri občerstvení pre všetkých účastníkov tohto podujatia. Poďakovanie tiež patrí aj starostovi obce Gemerská Poloma za poskytnutie prostriedkov na občerstvenie a vecných cien pre zúčastnených. Naši prípravkári sa nám odvďačili hneď v ďalších turnajoch, keď v Nižnej Slanej najprv porazili domácu Nižnú Slanú 2:0 a následne Bemifo 3:0. V ďalšom zápase Bemifo porazilo Nižnú Slanú 1:0. Naši si teda priniesli domov znovu víťazstvo aj z tohto turnaja. A v poslednom turnajovom kole, ktorý sa uskutočnil na ihrisku TJ Drnava si Gemerská Poloma poradila s oslabeným tímom Benifo Rožňava 14:0, ostatné zápasy sa neodohrali kvôli nepriazni počasia. Dúfam, že aj v jarnej časti naši mladí futbalisti nadviažu na úspechy z jesennej časti a budú našu obec takto pekne reprezentovať. Prajem im veľa športových úspechov, elánu a radosti z hry. **Mgr. Miroslav Maťo**

PHL
Poloma do toho

Už štvrtý rok sa vždy koncom novembra tešíme na to, kedy sa konečne otvorí zimný štadión v Rožňave. Poviete si, prečo musia polomci chodiť do Rožňavy. Nuž preto, lebo vzhľadom na globálne otepľovanie v posledných rokoch prežívame mierne zimy. Aj keď sme sa v roku 2013 pokúsili postaviť si vlastné prírodné klzisko, keď sme sa niekoľkí odhodlanci pustili do stavby mantinelov na zadržanie vody, prišli dokonca dobrovoľní hasiči z Gemerskej Polomy a potom aj z Nižnej Slanej. No keďže mrzlo iba krátko a nie dosť intenzívne, tak sme boli donútení ísť do Rožňavy. Ako vravím už štvrtý rok sa stretáva partia mladých, aj mierne mladých chlapcov a mužov, aby si na ľadovej ploche zmerali sily v najpopulárnejšom športe na Slovensku - v hokeji. Nadšenie nám nechýba, dokonca sme si takmer všetci zakúpili vlastnú výstroj, čo určite nie veľmi schvaľujú naše manželky, no radosť z hry je silnejšia ako chvíľková zvada kvôli novej helme :-) . Dokonca sme si vytvorili aj vlastnú akože ligu PHL - Polomská hokejová liga. Máme dve družstvá, jednoducho rozlíšiteľné: biele a čierne - to podľa farby dresov. Aj novú sezónu sme otvorili v týchto tradičných dresoch, ale už o niečo skôr, keď sme si zabezpečili niekoľko prípravných zápasov na zimnom štadióne v Rimavskej Sobote. Tam sa viac darilo čiernym, myslím chlapcom v čiernych dresoch. V Rožňave sa však viac darí tým bielym, tým v bielych dresoch. Už máme za sebou šnúru niekoľkých víťazstiev. Je to super vec, že sa nám takto darí zmysluplne a pri športe tráviť čas v súperení na ľade, no aj mimo neho v budovaní vzájomných priateľských vzťahov. Omnoho lepšie ako vysedieť gauč pred televízorom doma osamote alebo drať lavice v krčme. Kto by chcel, môže sa k nám pridať a vyskúšať si naživo najpopulárnejší šport na Slovensku. A na záver len: **POLOMA DO TOHO!**

Polomské noviny
✦ **vychádzajú štvrťročne pre občanov obce Gemerská Poloma**
✦ **Vydavateľ**: Obecný úrad Gemerská Poloma, Námestie SNP 211, 049 22 Gemerská Poloma, IČO 00328227, ISSN 1339-1267
✦ Reg. č. EV 3105/09 - registrácia 22. 01. 1996
✦ **Zodpovedný redaktor**: Ing. Miroslav Michalka ✦ **Redakčná rada:** Dana Červenáková, Mgr. Jana Krivušová
✦ **Ilustrácie:** Bc. Stanislava Červenáková ✦ **Foto:** Ondrej Greško ✦ **Adresa:** Obecný úrad Gemerská Poloma
✦ **e- mail:** obec@gemerskapoloma.sk, kniznica@gemerskapoloma.sk
✦ **Tlač:** Tlačiareň OTOPRINT Rožňava ✦ **Počet výtlačkov: 700**